ОБЛАСТИМИЗ ПАХТАСИ 250.000 ТОННАДАН ОШДИ

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

21-ЙИЛ ЧИҚИШИ
№ 196 (5289).

5 ОКТЯБРЬ
ШАНБА
1974 ЙИЛ.

Баҳоси 2 тийин.

БАХТИЁР СОВЕТЛАР ВАТАНИ ҚУЧОҒИДА

МОСКВАДА ЎЗБЕКИСТОН ССР КУНЛАРИ

МОСКВА, 4 октябрь. [ЎзТАГ махсус мухбири Ю. Кружилин]. Бугун Совет Иттифоқи пойтахтида Ўзбекистон ССР кунлари бошланди. Бу маросим республика ва Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг 50 йиллигига бағишлаб ўтказилмоқда. Бахтиёр Советлар Ватани қучоғида ярим асрлик кураш ва меҳнат йўлида эришилган зафарлар тўғрисида москваликларга, бутун совет халқига гапириб бериш учун шонли юбилей арафасида бу ерга келган республика меҳнаткашлари делегациясини Москва қулоч ёзиб кутиб олди.

...Қозон вокзали. Махсус поездга прожекторлар нур сочиб турибди. Москва меҳмонлари — Ватаннинг олий мукофотлари билан тақдирланган кишилар, Ўзбекистоннинг шонли меҳнатчилари, таниқли олимлари, санъат ва маданият арбоблари тантанали марш садолари остида пойтахт тупроғига қадам қўядилар. Қисқача митингда Москва Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари Б. А. Шчелков, пойтахт Жданов район партия комитетининг биринчи секретари Б. В. Никольский, Ленин комсомоли номидаги автомобиль заводининг фрезерчиси В. П. Карпов меҳмонларни самимий табриклайдилар.

Номлари бутун республикада ва унинг ташқарисида ҳам машҳур бўлган, ишлари минг-минг кишилар учун намуна бўлиб хизмат қилаётган, совет мамлакатининг бойлиги ва қудратини кўпайтираётган кишилар Ўзбекистон кунлари байрамида қатнашиш учун Москвага келдилар. Улар орасида Совет Иттифоқи Қаҳрамони, Қарши нон комбинатининг мастери Михаил Петрович Шибаев, Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари — «Ташсельмаш» заводининг мастери Мустақим Юсупов, Ангрен кўмир разрезининг экскаваторчиси Хўжа Алиқулов, «Янгиерводстрой» бульдозерчиси Анатолий Крупский, Жиззах областидан чўпон Жўра Хўжамуродов, унинг ҳамюрти — темирйўлчи Боймирза Пирматов, тошкентлик бинокор Леонид Дмитриевич Проскурин, Наманган область Учқўрғон районидаги пахтакорлар бригадири Хошимжон Эшонов ва бошқалар бор. Делегация составидаги юздан ортиқ кишининг ҳар бири жонажон республика равнақи йўлида, барча совет халқларининг қардошлигини мустаҳкамлаш йўлида кўрсатилган меҳнат қаҳрамонлиги, сарфланган фидокорона куч-ғайратларнинг жонли бир саҳифасидир. «Ашхобод» теплоходининг капитани Жумақул Бозоров ва ёзувчи Комил Яшин... СССР Олий Советининг депутати, Ғиждувонлик сут соғувчи Муҳтарам Ғаффорова ва атом ядроси тадқиқотчиси, Ўзбекистон Фанлар академиясининг мухбир аъзоси Улуғ Ғуломов... Республикада хизмат кўрсатган механизатор, урганчлик экскаваторчи Михаил Довбня ва СССР халқ артисти композитор Мухтор Ашрафий...

Серқуёш диёр вакилларини, совет оиласида гуллаб-яшнаган ўлка хабарчиларини пойтахт Москванинг ўзига хос шодиёнаси ва салобати билан кутиб олди. Москвада чиқадиган газеталар байрамнинг қандай боришини дастлабки кунларданоқ батафсил ёритмоқда. 3 октябрь куниёқ «Известия» кечки нашрининг, «Московская правда», «Вечерняя Москва»нинг газетхонлари Ўзбекистон кунлари тўғрисидаги материаллар билан муфассал танишдилар. Ҳамма мақолалар ва суҳбатларда ярим аср мобайнида республика эришган жуда катта муваффақиятлар ҳикоя қилиб берилган, Советлар Ватани халқларининг бузилмас бирлиги ана шу ҳамма зафарларнинг асоси эканлиги таъкидланмоқда.

...СССР халқ хўжалиги ютуқлари виставкаси ҳамиша гавжум. Аммо бугун эрта тонгдан бошлаб «Марказий» павильон ёнидаги майдончада одамлар айниқса кўп тўпланди.

Ўзбекистоннинг Москвадаги кунлари муносабати билан тайёрланган махсус кўргазма шу ерда очилиши маълум эди. Тантанали митингдан сўнг кўргазма очилди. Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг кўпгина тармоқ павильонларида ҳам Ўзбекистонга бағишланган махсус бўлимлар очилган. Бу бўлимларга қўйилган материаллар республика машинасозлиги, геологияси, металлургияси, электрлаштириш, фани ва маданияти тўғрисида, ёш ишчи кадрлар ва зиёлилар қандай тайёрланаётганлиги ҳақида, Ўзбекистоннинг фахри ва шуҳрати бўлган «оқ олтин» тўғрисида, юбилей йилининг терим мавсуми, беш миллион тонналик рекорд ҳосил учун кураш қандай бораётганлиги ҳақида ҳикоя қилади.

Совет Ўзбекистонининг равнақи мамлакатдаги барча қардош халқларни қувонтиради, дунёнинг кўпгина мамлакатларидаги кишиларни ғоят қизиқтиради. Бугун марказий Журналистлар уйида бўлиб ўтган матбуот конференцияси шу қизиқишнинг ифодаси бўлди. Матбуот конференциясига совет журналистларидан 150 киши ва чет эл матбуоти, телевидениеси, радиоси вакилларидан 10 киши таклиф қилинди. Ўзбекистон ССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари, республика Госпланининг раиси Қ. А. Аҳмедов Совет Ўзбекистони яшаб келаётган ярим аср мобайнида республикада саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш 135 баравар кўпайганлигини мухбирларга гапириб берди. Республика ёқилғи қазиб олиш, рангли ва асил металлар эритиш, химия маҳсулоти, қишлоқ хўжалик машиналари, электр энергия, халқ учун керакли моллар ишлаб чиқариш соҳасида СССРнинг йирик районларидан бири бўлиб қолди. Пахта етиштириш ҳажми жиҳатидан республика дунёда иккинчи ўринда турибди. Бу ерда қудратли бинокорлик индустрияси барпо этилган, илмий тадқиқотлар, маданият ва санъат гуркираб ривожланмоқда. Бу ерда юздан ортиқ миллат ва элат вакиллари аҳил яшаб, ёнма-ён меҳнат қилмоқдалар. Журналистларнинг республикада ҳаёти тўғрисидаги, бу диёрда 50 йил мобайнида рўй берган ўзгаришлар ҳақидаги жуда кўп саволларига жавоб қайтарилди.

Ўзбекистон меҳнаткашларининг тинч меҳнатга ва порлоқ келажаги Совет ҳокимиятини қаттиқ туриб ҳимоя қилиб қолганларнинг, фашист босқинчиларга қарши Улуғ Ватан уруши йилларида мамлакатни ҳимоя қилганларнинг мардлиги ва жасорати билан қўлга киритилган. Кремль девори ёнидаги номаълум солдат қабри — умумхалқ жасоратининг табаррук рамзидир. Миллионлар хотирасига ёқилган чироқ — абадий олов ёнига гулчамбар қўйиш учун республика делегацияси бу ерга тўла составда келди.

Ўзбекистоннинг Москвадаги кунлари программаси тадбирлари эндигина бошланмоқда. Республика вакиллари пойтахт партия ташкилотларида ва корхоналарида кўпдан-кўп учрашувлар ўтказадилар. Республиканинг таниқли олимлари, халқ хўжалиги тармоқларининг раҳбарлари, министрлари СССР халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг павильонларида лекция ўқийдилар. «Баҳор», «Лазги», «Ялла» ансамблларининг артистлари москваликларга концертлар қўйиб берадилар. Делегация аъзолари Горки, Ленинска ва Юлдузгирлар шаҳарчасига сафар қиладилар. Союзлар уйининг колонна залидаги кеча тантаналарнинг якуни бўлади.

4 октябрь куни кечқурун Москвадаги «Тошкент» кинотеатрида Ўзбекистон фильмлари фестивали тантанали равишда очилди. Дўстлик Марказий уйида эса дўстлик кечаси ўтказилди, кечада Москва жамоатчилигининг вакиллари ва чет эллардан Москвага келган меҳмонлар қатнашдилар.

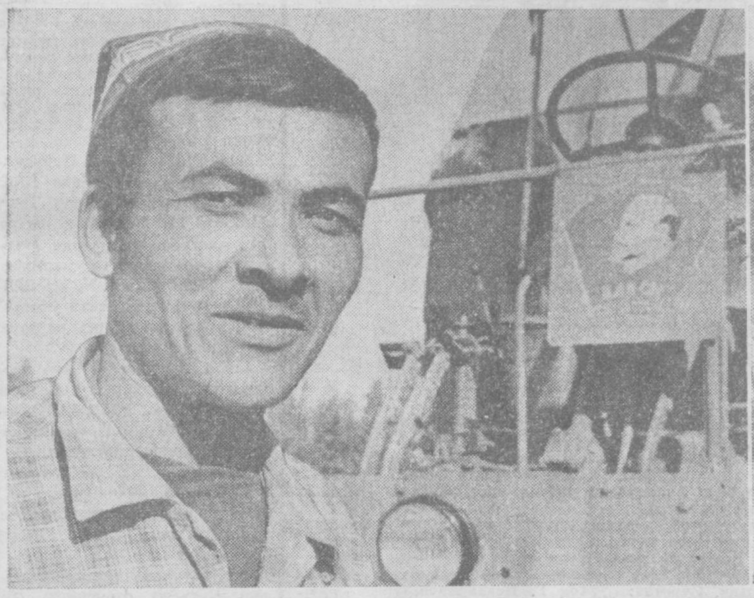

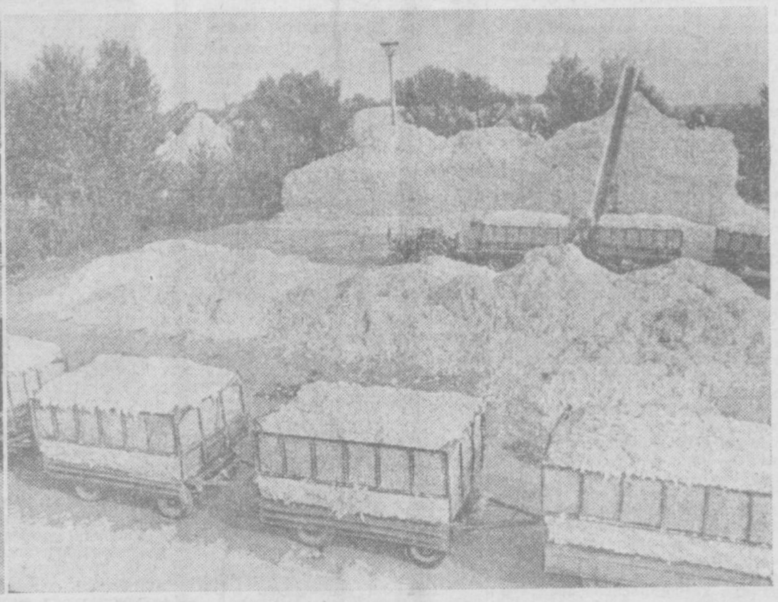

Қуйи Чирчиқ районидаги машъал «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозининг механизаторлари «зангори кема»ларни моҳирлик билан ишлатиб, суръатни кун сайин оширмоқдалар. Совхоз кунига 8,5—9 процентдан пахта топширмоқда. Бу мусобақада Собир Шералиев ҳам актив қатнашаётир. У кунига 8—9 тоннадан пахта териб бермоқда. Суратларда: С. Шералиев ва совхоз қабул пунктининг умумий кўриниши.

А. Абалян фотолари.

РЕСПУБЛИКА ВА ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИНИНГ ЮБИЛЕЙИНИ МУНОСИБ КУТИБ ОЛАЙЛИК

Ўзбекистон ССР Марказий статистика бошқармасининг хабар қилишича, республика индустрияси саноат маҳсулотини реализация қилиш 1974 йил январь—сентябрь планини 103,5 процент, меҳнат унумдорлиги планини 102,3 процент бажарди.

Тўққиз ой мобайнида пландан ташқари 259 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинди. Саноат ишлаб чиқаришининг ҳажми ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 8,1 процент, меҳнат унумдорлиги 4,4 процент ошди.

Қорақалпоғистон АССР ва республиканинг барча областлари саноат маҳсулотини реализация қилиш тўққиз ойлик планини бажарди.

Қорақалпоғистон АССР, республика областлари ва Тошкент шаҳри саноат ишлаб чиқариш планини қандай бажарганлиги ва ўсиш суръатлари қандай бўлганлигини қуйидаги жадвалдан билиш мумкун: (биринчи устун — маҳсулотни реализация қилиш сентябрь ойи планининг бажарилиш проценти, 2-устун — январь—сентябрь, 3-устун — ялпи маҳсулот — 1974 йил январь—сентябри 1973 йилнинг шу даврига нисбатан (процент ҳисобида)

Ўзбекистон ССР жами	103,2	103,5	108,1
Қорақалпоғистон АССР	106,4	106,1	117,6
Андижон области	107,6	105,5	104,7
Бухоро области	101,7	101,7	98,4
Жиззах области	89,0	101,5	114,2
Қашқадарё области	104,5	105,2	103,9
Наманган области	108,4	105,7	108,5
Самарқанд области	102,6	103,4	108,9
Сурхондарё области	110,0	105,1	111,2
Сирдарё области	110,0	106,6	129,8
Тошкент области	105,2	103,7	109,3
Фарғона области	98,2	102,9	105,2
Хоразм области	102,5	104,0	108,4
Тошкент шаҳри	102,6	102,8	110,3

Қорақалпоғистон АССР саноат корхоналари пландан ташқари 11,5 миллион сўмлик, Андижон области саноат корхоналари 25,1, Бухоро областининг саноат корхоналари 9,1, Жиззах областининг саноат корхоналари 1,2, Қашқадарё областининг саноат корхоналари 14,0, Наманган областининг саноат корхоналари 20,5, Самарқанд областининг саноат корхоналари 22,3, Сурхондарё областининг саноат корхоналари 12,8, Сирдарё областининг саноат корхоналари 9,5, Тошкент областининг саноат корхоналари 47,6, Фарғона областининг саноат корхоналари 30,5, Хоразм областининг саноат корхоналари 7,1, Тошкент шаҳрининг саноат корхоналари 45 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилдилар.

Шу йилнинг тўққиз ойи мобайнида пландан ташқари пахта тозалаш саноати корхоналари 112,9, миллион сўмлик, енгил саноат корхоналари 30,1 миллион сўмлик, озиқ-овқат саноати корхоналари 31,7 миллион сўмлик, гўшт ва сут саноати корхоналари 15,7 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилдилар. Республиканинг бошқа министрликлари ҳамда идораларига қарашли корхоналар, шунингдек иттифоқ қарамоғидаги индустрия ҳам планни ошириб бажаришга катта ҳисса қўшди.

Автомобиль ва темир йўл транспорти корхоналари халқ хўжалиги юкларини ташиш юзасидан белгиланган ўз планларини ва олган социалистик мажбуриятларини ошириб бажариб, республика саноатининг маҳсулотни реализация қилиш планини муваффақиятли бажаришига имкон бердилар.

Шу билан бирга айрим корхоналар планларини бажармади. Улар орасида Навоий химия комбинати, Қўқондаги «Большевик» заводи, Фарғона азотли ўғит заводи, Наманган трансформатор заводи, «Ўзбексельмаш» заводи, Тошкент холодильник заводи, Денов ёғ-экстракт заводи, Фарғона пойафзал фабрикаси, Поп «Изокровля» заводи ва бошқа айрим корхоналар бор.

Партия, совет, касаба союз, комсомол ташкилотлари ва хўжалик раҳбарлари республиканинг барча саноат корхоналари юбилей йили планларини ва социалистик мажбуриятларини муваффақиятли бажариши учун зарур бўлган ҳамма чораларни кўришлари лозим.

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ШОЛИ ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА ШУ ЙИЛ 4 ОКТЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

Биринчи стун — халқ хўжалик план топшириғи, (тонна ҳисобида), иккинчи стун — бир кунда топширилган тонна, учинчи стун —план-топшириқнинг бажарилиши (процент ҳисобида)

Пискент	925	74	30,7
Бекобод	11530	224	17,4
Юқори Чирчиқ	1240	74	17,4
Янгийўл	1260	16	6,7
Оққўрғон	2290	41	5,9
Ўрта Чирчиқ	8620	103	5,6
Қуйи Чирчиқ	8490	171	4,9
Бўка	2855	44	3,1
Чиноз	790	1	0,7
Область бўйича	38000	748	9,7

АТОҚЛИ СОВЕТ САРКАРДАСИНИНГ ХОТИРАСИ

Атоқли совет саркардаси, Улуғ Ватан урушининг машҳур қаҳрамони, Совет Иттифоқи маршали Г. К. Жуковнинг хотирасини абадийлаштириш мақсадида РСФСР Олий Совети Президиумининг фармонига биноан Калуга областидаги Угодский-завод қишлоғи номи Жуково қишлоғи деб ва Угодский—завод райони номи Жуковский райони деб ўзгартирилди.

СССР Министрлар Советининг қарори билан ҳаво ҳужумидан мудофаа ҳарбий командирлар академиясига Совет Иттифоқи маршали Г. К. Жуков номи берилди. Киев ҳарбий округи штабининг биносига ёдгорлик лавҳаси ўрнатилади. Г. К. Жуков Улуғ Ватан уруши арафасида шу округ қўшинларига қўмондонлик қилган эди. Москва шаҳридаги кўчалардан бирига ва Ленинград шаҳридаги кўчалардан бирига, шунингдек Калуга областидаги «Протва» колхозига Г. К. Жуков номи берилди. Бир қанча ҳарбий-ўқув юртларининг тингловчилари ва курсантлари учун Совет Иттифоқи маршали Г. К. Жуков номли стипендиялар белгиланди.

(ТАСС).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДАН

КПСС Марказий Комитети ва СССР Олий Совети Президиуми Ўзбекистон Компартияси Самарқанд область комитетининг биринчи секретари, СССР Олий Советининг депутати Владимир Николаевич Қодиров 1974 йил 4 октябрда тўсатдан вафот этганлигини чуқур қайғу билан маълум қиладилар.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ — СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДАН

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Ўзбекистон Компартияси ревизия комиссиясининг аъзоси, СССР Олий Советининг депутати, Самарқанд область партия комитетининг биринчи секретари Владимир Николаевич Қодиров 1974 йил 4 октябрда тўсатдан вафот этганлигини чуқур қайғу билан маълум қиладилар.

ЮБИЛЕЙ ХИРМОНИГА

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА ШУ ЙИЛ 4 ОКТЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Халқ хўжалик планига нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи стун — бир кунлик ўсиш, иккинчи стун — мавсум бошидан бери, учинчи стун— машина терими, бир кунлик ўсиш, тўртинчи стун — мавсум бошидан бери

Юқори Чирчиқ	7,03	78,26	8,06	83,30
Бекобод	3,89	74,01	4,55	77,61
Оққўрғон	4,41	70,58	4,96	75,10
Бўка	3,90	68,20	4,20	69,93
Қуйи Чирчиқ	8,32	67,60	9,14	78,39
Янгийўл	3,42	65,71	4,75	50,95
Пискент	3,66	65,26	4,12	65,61
Ўрта Чирчиқ	3,55	61,61	4,79	75,27
Чиноз	3,55	56,79	4,57	51,01
Область бўйича	4,45	67,29	5,36	71,71

Л. И. БРЕЖНЕВНИНГ ФРАНЦИЯГА ҚИЛАДИГАН ВИЗИТИГА ДОИР

Франция Республикаси президенти В. Жискар Д'эстеннинг таклифига биноан КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежнев 1974 йилнинг 5—7 декабрида амалий визит билан Францияда бўлади.

ЎРТОҚ А. Я. ПЕЛЬШЕГА ОРДЕН ТОПШИРИЛДИ

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний 4 октябрь куни Кремлда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги партия контроли комитетининг раиси А. Я. Пельшега Октябрь революцияси орденини топширди.

А. Я. Пельше Коммунистик партия билан совет давлати олдидаги хизматлари учун ҳамда туғилган кунига 75 йил тўлиши муносабати билан ана шу юксак мукофотга сазовор бўлди.

Н. В. Подгорний А. Я. Пельшени самимий қутлаб, унга сиҳат-саломатлик ва фаолиятида катта муваффақиятларга эришишни тилади.

А. Я. Пельше юксак мукофот учун КПСС Марказий Комитетига, СССР Олий Советининг Президиумига ва Совет ҳукуматига қизғин ташаккур билдирди.

(ТАСС).

МАЖБУРИЯТ ҲИСОБИГА

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги шарафига бошланган социалистик мусобақага қўшилиб, фидокорона меҳнат қилаётган хўжаликлар меҳнатда янги зафарларни қўлга киритмоқдалар. Улар пахта тайёрлаш юзасидан халқ хўжалик планларини бажарганликлари тўғрисида ғалаба рапорти бермоқдалар. Кеча редакциямизга тўртта хўжаликлардан рапорт келди.

●

ПИСКЕНТ. Ҳар йилгидек бу йил ҳам райондаги Ленин номли колхоз биринчи бўлиб рапорт берди. Ҳар гектар ердан 26,5 центнердан пахта йиғиб олинди. Топширилган ҳосилнинг ҳаммаси биринчи сортларга қабул қилинди.

Шу кунгача ҳар бир машина билан ўртача 103 тоннадан пахта терилди. Колхозчилар гектаридан яна 9 центнердан пахта топшириш ва бу сўзларини республикамиз юбилей кунигача устидан чиқиш учун курашмоқдалар.

●

БЎКА. Райондаги «Октябрь 40 йиллиги» колхозининг аъзолари йиғим-теримнинг биринчи кунларданоқ суръатни жадаллаштириб, маррага барвақт етиб келдилар. Шу кунгача 2886 тоннадан ортиқ пахта топширилди. Бу ерда кишини қувонтирадиган факт шундаки, ҳозиргача топширилган пахтанинг қарийб ҳаммаси «зангори кема»лар билан териб олинди.

Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Саид Иброҳимов, пешқадам бригадалардан Қобил Асланов, Келди Хитоев, Кунаш Жабборов ўртоқлар бошчилик қилган участкаларда гектаридан 29—30 центнердан пахта йиғиб олинди. Областимизда донгдор механик-ҳайдовчилардан ҳисобланган Сервер Усанов кечагача 230 тонна пахта терди. Унинг ҳамкасблари Ҳалил Келишов, Исмоил Муртозаевлар 170—190 тоннадан пахта териб олдилар.

Колхоз аъзолари ўз зиммаларидаги социалистик мажбуриятни — гектаридан 43 центнердан пахта топшириш тўғрисидаги сўзларининг уддасидан чиқиш учун ҳозирги пайтда ҳам кунига 6—7 процентдан пахта топширмоқдалар.

●

ҚУЙИ ЧИРЧИҚ. «Москва» колхози маррага 12 кунда етиб келди. Бу машиналарнинг шарофати демоқда колхозчилар. Ҳақиқатдан ҳам «зангори кема»лар колхоз далаларида кеча-кундуз жавлон уриб турди. Кунига 8, 9, 10 процентдан пахта топширишга эришилди. Ж. Шоҳимардонов, А. Ғофуров, У. Қобулов ўртоқлар бошчилик қилаётган бригадалар ҳосилдорликни оширишда олдинда бормоқдалар.

Халқ хўжалик плани ҳисобига гектаридан шу кунгача 31 центнердан ошириб пахта топширган москваликлар эндиликда 45 центнер учун курашмоқдалар. Бу ерда Ватанга яна 700 тонна пахта етказиб бериш ҳаракати кун сайин қизғин тус олаётир.

●

ОҚҚЎРҒОН. Юбилей йилида 50 центнердан ҳосил етиштириш ташаббусини бошлаб берган Навоий номли колхоз районда маррага биринчи бўлиб етиб келди. Биринчи теримнинг ўзидаёқ машиналар билан 29 центнердан ошириб «оқ олтин» йиғиштириб олинди.

Социалистик мусобақада Пошали Маҳмудов бригадаси ғолиблар байроғини қўлга киритди. Бу бригаданинг кечаги пахтасини ҳисоблаганда гектаридан 50 центнердан «оқ олтин» йиғиштириб олинди. Ҳ. Аҳмедов, Т. Абдусатторов, З. Холбеков ўртоқлар бошчилик қилаётган бригадалар ҳам бугунги кунда мажбурият ҳисобига пахта топшириб, ўз сўзларининг устидан чиқиш учун курашмоқдалар.

ХАЛҚ ЎҚИТУВЧИСИ—ЖАМИЯТ ИФТИХОРИ

ЭРТАГА ЎҚИТУВЧИЛАР КУНИ

ҲАЁТ БИЛАН ҲАМНАФАС

Бу мактаб ишга тушганига ҳали кўп бўлгани йўқ. Ўша ҳаяжонли кун кўпчиликнинг хотирасида ўрнашиб қолган. Биринчи қўнғироқ, янги бинода биринчи дарс... Шундан буён ўтган вақт ичида мактаб атрофи кўкаламзорлаштирилди, «яшил боғ» билан қопланди.

Чилонзор районидаги 189-мактабда 19 миллат фарзанди таҳсил кўраяпти. Ҳар куни мингдан ортиқ ўғил-қиз шу даргоҳда билим олаётир.

Мактаб директори Ольга Филипповна Смойлянова, илмий бўлим мудири Альбина Ивановна Ефремовалар педагогик коллективга бош-қош.

— Ўтган 1973—1974 ўқув йили яхши якунланди, — дейди мактаб директори. — Ўзлаштириш 98 процент бўлди. Бу, албатта, чегара эмас. Ўқитувчиларимиз ўқувчиларга пухта билим беришяпти. Уларни коммунистик руҳда тарбиялашда, меҳнатга муҳаббат уйғотишда ҳам қатор тадбирлар белгиланди. Ўқувчилар дурадгорликдан тортиб пазандаликкача ўрганишади.

Шу ўқув йилидаги бир воқеа бизни қувонтирди. Май ойи эди. Юқори синф ўқувчилари гапни бир ерга қўйиб, парталар ремонтини ўз зиммаларига олишди. Ёш дурадгорлар эса бошқа инвентарларни сифатли ремонтдан чиқаришга сўз беришди.

Ўқувчиларни совет ватанпарварлиги руҳида тарбиялашда деворий газеталарнинг роли катта бўлаяпти. Уларда ўқувчиларнинг ўзлаштиришлари, жамоат ишларида қатнашишларини муфассал ёритиб берилади. 15 ўқувчи мактаб ҳаётидаги янгиликларни тарғиб қилиш ва ёритиб боришга жалб қилинди. Яқинда «Дружина овози», «Космос» деворий газеталарининг янги сонлари чиқди.

Ё. МОРДУХАЕВ.

МУРАББИЙ—ҚАЛБ МЕЪМОРИ

«ЁШЛАРИМИЗНИНГ биринчи тарбиячиси ким? Ўқитувчи! Қара, бу қандай сўз!.. Ўқитувчи! Айтишга осон! Ҳар бир бола ўқиётган бизнинг мамлакатимизда ўқитувчи — биринчи инсон. Болаларимиз—халқимиз келажаги ўқитувчининг қўлида, унинг олтин қалбидадир».

Ҳар йили биринчи сентябрни қаршилар эканмиз, атоқли совет ёзувчиси А. Фадеевнинг ана шу юрак сўзларини фахрланиш ҳисси билан тилга оламиз. Кўчаларни тўлдириб, билим ўчоқлари томон ошиқаётган ёшларни кўрганда кишининг завқи беқиёс ортади.

Шулар қатори биз ҳам шошамиз. Мактабга, ўқувчиларимиз — ўғил-қизларимиз олдига шошиламиз. Йўл-йўлакай бир неча киши самимий сўрашади, қўлимизни қисади, ҳаммаси — собиқ ўқувчиларимиз. Кечагина улар, ёш болалар, қизалоқлар эди. Қалдирғочдай терилиб, парталарда ўтирганлари, саволларга бийрон-бийрон жавоб бераётганлари шундоққина кўз ўнгимизда турибди. Бугун эса ўқимишли, билимдон кишилар улар.

Шогирд ютуғи устоз қувончи эмасми!

Кўраяпсизми, касблар ичида ўқитувчиликдан ҳам улуғроқ касб бўлмаса керак! Ўз касбимизни нечоғлиқ эъзозлаганимиз учун шундай деяпмиз. Ахир, ўша инженерни ҳам, техникни ҳам, адибни ҳам, олимни дам, ҳаммасини мактаб тарбиялаган, унга илмни ўқитувчи берган.

Халқ ўқитувчиси ўз ишини севади ва ҳурматлайди, бутун билимини илм хазинасини ёшларга бағишлайди. Биринчи дарсга бораётиб ана шулар ҳақида ўйлайсан, киши!

Янги ўқув йилида қилиниши зарур бўлган ишлар кўп. Партия ва ҳукуматимизнинг халқ маорифи равнақига бағишланган қарорларида, Ўзбекистон ССР Олий Совети сессиясида қабул қилинган халқ маорифи тўғрисидаги қонунда бу вазифалар аниқ кўрсатиб берилди. Болаларга мактабгача тарбия беришдан тортиб уларнинг олий таълим олишигача бўлган барча босқичлар нималардан иборатлигини яхши биламиз. Мактабгача тарбия вазифалари, болалар муассасаларига педагогик раҳбарлик қанчалик муҳим бўлиб қолганлигини чуқур ҳис қиламиз.

«Чин совет кишисини тарбиялаш осон иш эмас, лекин бу вазифа икки коллектив — мактаб ва оиланинг дўстона ҳамкорлигида бажариладиган вазифадир». Машҳур совет педагоги А. С. Макаренко томонидан айтилган бу оқилона фикр турмуш тажрибасида кўп марта тасдиқланди. Ёш авлод тарбиясини мактаб ва оиланинг мустаҳкам ҳамкорлигисиз тасаввур қилиб бўлмайди.

Биз, ўқитувчилар ўқувчиларга чуқур билим бериш билан бирга, уларни одоб-ахлоқли, меҳнатсевар қилиб тарбиялаш учун ҳам даъват этилганмиз. Яхши ўтказилган дарс ҳам тарбиявий билим беради, ҳам атрофдаги воқеа ва ҳодисаларни тўғри баҳолашга ўргатади.

Тарбия — кўп қиррали иш. Мактаб, оила ва жамоатчилик биргалашиб иш тутса, кутилган натижага албатта эришилади. Бу ҳамкорлик ўқув-тарбия мазмунининг яхшиланиб боришини таъминлайди.

Мактабга кетатуриб шуларни ўйлаймиз. Қалблар ҳаяжонга тўлади. Беғубор юзларга кулгу ёйилади. Қувончинг, шодлигинг ичингга сиғмайди. Қўнғироқнинг жарангдор овози билим юрти саҳни бўйлаб янграйди. Ўқишлар бошланди.

Қандай яхши-я, дейсан фахр билан ўзингга-ўзинг, — бундай иззат-икромни, обрў-эътиборни ўқитувчиликдан топдим.

Л. НУРИЛЛАЕВ,
Ўрта Чирчиқ район халқ маорифи бўлимининг мудири.

Т. СОАТОВ,
Тошкентдаги 239-мактабнинг ўқитувчиси.

Қ. ҒУЛОМОВ,
Калинин районидаги 34-мактабнинг ўқитувчиси.

Энг яхши маориф ходимлари деб топилган мураббийлар областимизда талайгина. Бекобод районидаги 3-«Далварзин» совхози территориясида жойлашган Ҳамза номли 33-ўрта мактабнинг директори Ғайбулла Искандаров ҳам ўз касб-корининг моҳир устаси. У бир неча йилдан бери ёш авлодни ўқитиш ва тарбиялаш йўлида жонбозлик кўрсатиб келмоқда.

Районда машъал мактаб сифатида танилган бу билим масканида таълим-тарбия ишлари яхши йўлга қўйилган. Халқ маорифи аълочиси Ғ. Искандаров ишчан ва қобилиятли педагогик коллективнинг ҳурматини қозонди. Коллектив юбилей йилида юқори кўрсаткичга эришишга аҳд қилган. Суратда: ўртоқ Ғ. Искандаров.

Т. Маҳкамов фотоси.

УСТОЗЛАР

Киши ҳаётида шундай қувончли дамлар, дақиқалар бўладики, у инсон хотирасида унутилмас из қолдиради. Пойтахтимизнинг Собир Раҳимов районидаги 224-ўрта мактабда бўлиб ўтган йиғилиш ҳам катта шодиёнага айланди. Ўша куни ўқитувчилардан Фахриддин Нуриддинов, Нисон Беньяминов, Ҳури Раҳматова ва Обида Азимоваларни ҳамкасблар чин юракдан муборакбод қилдилар.

Бу камтарин устозлар ўзларининг 30—40 йиллик меҳнат фаолиятини ёш авлодни коммунистик руҳда тарбиялашга бағишлаганлар. Қанчадан-қанча шогирдлар тайёрлаганлар. Эндиликда улар пенсия ёшига етдилар.

Моҳир педагог Ф. Нуриддинов ўқитувчилик касбини 1932 йилда бошлади. Дастлаб Тошкентдаги 71, 130, 10-тўлиқсиз ўрта мактабларда ишлади. Мирзачўл районидаги 29-мактабга директорлик қилди. Ҳозир 224-ўрта мактабда она тили ўқитувчиси ва илмий бўлим мудири бўлиб ишлаяпти.

Унинг кўксини «Аъло хизматлари учун», «Шавкатли меҳнати учун», Юбилей медаллари ва «Халқ моарифи аълочиси» нишони безаб турибди.

Севимли устоз ўқитувчилардан Н. Беньяминов ҳам, Ҳ. Раҳматова ҳам, О. Азимова ҳам катта ҳаёт йўлини босиб ўтди.

Ҳурматли юбилярларни касбдош дўстлари, ота-оналар, шогирдлар ҳамда мактаб ўқувчилари чин юракдан табрик этадилар.

И. ҲАМИДУЛЛАЕВ,
ўқитувчи.

МАЪРИФАТ ҚАЛДИРҒОЧИ

Тақдирни қўл билан яратур одам,
Ғойибдан келажак бахт бир афсона.
Саодат инсоннинг ўз ҳунаридур,
Тақдирнинг қудрати эмас баҳона.

Отахон шоиримиз Ғафур Ғуломнинг қаламига мансуб бўлган ушбу теран фикр ифодасини ўқир эканмиз, беихтиёр қалдирғоч маорифчиларимизнинг саводсиз ўлкада дорилфунунлар бунёд этиш, халқни ёппасига саводли қилиш, зулм, жаҳолат, истибдод ўрнига адолат, маърифат, бахтли ҳаёт қуриш йўлидаги ажойиб ташаббуслари, фидойи меҳнатлари, елиб-югуришлари кўз ўнгимиздан бирма-бир ўтади.

1920 йил... Эндигина ташкил топаётган ёш совет мактаби тета-поя қилабошлаган бир пайт. Бироқ, истиқболи порлоқ, олдига қўйган мақсад ва вазифаси аниқ, хайрли эди. Шаҳрисабздаги ана шундай илк билим бўстонларидан бирига кичкина Самаджонни отаси етаклаб келди-да, муаллим (мудир) қўлига топширди.

Миқти гавдали, чаққон, серҳаракат, боқишлари дадил ва ўткир, ҳозиржавоб бу бола тезда ўткир зеҳни, қобилияти, лаёқати билан бошқа тенгқурларидан фарқ қилади. Ҳаракатчан, тиришқоқ, интилувчан талабасига ҳавас, иштиёқ, мамнуният билан боқади одатда ҳар бир ўқитувчи. Уни севади, эркалайди, ардоқлайди, баъзан эса койиб ҳам туради меҳрибонлик билан. Кичкина Самаджон ана шундай таҳсил ола бошлади.

Сермазмун, серташвиш воқеаларга бой йиллар ўта бошлади. Самаджоннинг кўз ўнгида янги дунё, янги ҳаёт, бахтиёр диёр гул очмоқда, нур сочмоқда эди.

1925—1932 йиллар мобайнида мактаб ўқитувчиси, илк зиёкор, маърифат тарқатувчи сифатида етишиб чиққан Самаджон амалга оширилаётган улкан тадбир ва тарихий вазифаларни адо этишда фаол қатнашди. Ер-сув ислоҳати чоғида ҳам, коллективлаштиришни амалга ошира боришга киришиш даврида ҳам, айниқса, саводсизликни тугатиш кампанияларида ҳам зиёлилар отрядининг аъзоси сифатида жавлон урди, астойдил меҳнат қилди: тушунтириш, тарғибот ишларини олиб борди. 1932 йилдан бошлаб педагогика олий ўқув юртларида хизмат қила бошлади.

Самад ака талабчан устоз, меҳрибон, жонкуяр методист сифатида студентларни физика фани бўйича педагогик практикага тайёрлаш ва уни мазмунли ўтказишга ундайди.

Физика ўқитиш методикаси кафедрасининг мудири лавозимида ишлаб келаётган С. Турсунов мактаблар билан мустаҳкам алоқа боғлаб, шу давр ичида катта тажриба тўплади. Бунгача у умумий физика кафедрасининг мудири бўлиб ҳам ишлаган эди. Мана 25 йиллик иш давомида олий ўқув юрти профессор-ўқитувчилари н и н г ҳам тажрибаларини, хилма-хил усулларини ўрганди. Педагогика касбида ярим асрлик иш стажига эга бўлган Самад Турсунович ҳар жиҳатдан етук, пухта ва катта билим тажрибага эга бўлган чин маънодаги устоз сифатида ҳурмат ва эҳтиромга сазовор бўлди.

«Шу ўтган дамлар ичида энг қувончлиси, энг унутилмаси қайси дам бўлди?» — сўраймиз отахон устоздан.

— Унутилмас бўлиб қалбимда нақшланиб қолган воқеалар, эсдаликлар жуда кўп, — дейди мулойимлик билан у. — 1937 йили мени Самарқанд Давлат университети физика кафедрасига доцентлик вазифасини адо этувчи қилиб тайинлашди. Ўшанда 30 яшар йигит эдим. 1941 йили кандидатлик диссертациямни ёқладим. Бундай унутилмас саналар-у, дамлар кўп. Бироқ, 1944 йил ҳаётимда энг унутилмас, ҳаяжонли, энг қувончли бўлиб қолди. Халоскор Совет Армияси шиддат билан Европани фашист каллакесарларидан озод этиб бораётган бир пайтда мени шонли КПСС сафига қабул қилдилар. Ана шундан бери ўтган 30 йил мобайнида меҳрибон, ғамхўр, аҳил коллективимиз билан елкама-елка туриб меҳнат қилиб келаяпман...

Ҳа, олимнинг 50 йиллик меҳнат фаолияти мақтаса арзигулик. 1949 йилдан бери Ўзбекистон ССР Маориф министрлиги қошидаги ўқув-методика совети физика секцияси раисининг ўринбосари, 1951 йилдан бери «Совет мактаби» журнали редколлегиясининг аъзоси, илмий даражалар берувчи илмий совет аъзоси. Бугина эмас. Самад Турсунович 43 номдаги дарслик, қўлланма ва методик мақолалар автори. Бешта дарсликни ўзбек тилига таржима қилган, 96 босма лист ҳажмида 17 та дарслик ва илмий ишни таҳрир қилган. Булар барчаси чидамли, изланишли, машаққатли меҳнатлар маҳсулидир. Устоз қўлларида билим олиб, қимматли ва фойдали кўрсатмалари ва раҳбарлигида 17 фан кандидати етишди. Шулардан беш нафари педагогика фанлари кандидати бўлиб, мактабда физика ўқитиш бўйича мутахассис олимлардир.

Устознинг катта илмий-педагогик хизматлари партия ва ҳукуматимиз томонидан муносиб тақдирланди. Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг фахрий Ёрлиқлари, Ўзбекистон ССР Маориф министрлигининг Ёрлиғи ва «Халқ маорифи аълочиси» значоги билан мукофотланди.

Отахон педагог-олимнинг икки катта ўғли фан кандидати, кенжатой Шуҳрат эса — аспирант. Яқинда яна бир қувончли воқеа бўлди. Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика институти қошидаги Илмий совет Самад Турсуновични ярим асрлик педагоглик, жамоатчилик ва олимлик фаолиятини эътиборга олиб, илмий тадқиқотларини қараб чиқиб, докторлик диссертациясини ёқламай туриб, унга профессорлик унвонини беришга қарор қилди.

— Мен Самад Турсуновни 40 йилдан бери биламан, — дейди СССР Педагогика фанлари академиясининг президиуми аъзоси, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби профессор С. Р. Ражабов. — У республикамизнинг тўнғич зиёкорларидан биридир. Бошланғич синф ўқитувчисидан профессорликкача бўлган катта ҳаёт, тажриба мактабини ўтаган, халқ маорифимиз равнақига муносиб ҳисса қўшган Самад Турсунович бу юксак унвонга лойиқ!

У. САЛОҲИДДИНОВ,
А. АЛИЕВ.

ЎҚУВ-ИШЛАБ ЧИҚАРИШ МАРКАЗИ

Ўқувчиларнинг касб танлашлари учун қулай имконият яратиб бериш борасида қатор тадбирлар амалга оширилди. Эндиликда мактабляраро ўқув-ишлаб чиқариш комбинатлари очиш тараддуди кўрилмоқда.

Пойтахтнинг Фрунзе районида шу типда дастлабки ўқув-машғулот маркази ташкил этилди. Бу 87-мактаб биносидир.

Райондаги мактабларнинг юқори синф ўқувчилари меҳнат дарсларини шу даргоҳда олиб борадилар. Бу ерда дурадгорлик, слесарлик, токарлик, тикувчилик каби цехлар, шу билан бирга автомобилни бошқаришни ўрганиш синфи ишлаб туради.

Ўқув йили давомида ўқув-ишлаб чиқариш марказида 850 ўқувчи турли ҳунарларни ўрганади. Улар етуклик аттестати билан бирга у ёки бу ишчи ихтисослиги бўйича гувоҳнома ҳам оладилар.

А. АКБАРОВ.

Пойтахтдаги «Геологоразведка» заводининг пармалаш асбоб-ускуналари тайёрлов участкаси коллективи йиллик топшириқни муддатидан 2,5 ой олдин бажариб, ҳозир келгуси йил ҳисобига меҳнат қиляпти. Суратда: шу участканинг пешқадам токари Роман Болитин.

М. Нуриддинов фотоси.

СУҲБАТЛАР ТЕМАТИКАСИ

СИЕСИЙ АХБОРОТЧИЛАР, АГИТАТОРЛАР, СИЕСИЙ ТАШКИЛОТЧИЛАРГА ЕРДАМ

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг шонли ярим асрлик юбилейи шарафига пойтахт области меҳнаткашлари катта сиёсий ва меҳнат кўтаринкилиги шароитида меҳнат қилмоқдалар.

Ҳар бир коллективда юбилейни янги меҳнат ғалабалари билан муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақа янги куч билан авж олмоқда.

Тошкент области ва шаҳрининг саноат корхоналари коллективлари маҳсулот ишлаб чиқариш ва реализация қилиш тўққиз ойлик планини муддатидан олдин бажардилар. Беш йиллик тўртинчи йилининг сўнгги ҳал қилувчи квартали бошланди. Бу меҳнат коллективлари олдига катта вазифалар қўяди.

Область колхоз ва совхозларида ҳозир юбилей йилининг улкан пахта хирмони учун қизғин кураш бораётир. Терим суръати кундан-кунга ошмоқда. Пахтакорлар «оқ олтин»ни тез ва нобуд қилмай йиғиб териб олиш учун қайғурмоқдалар.

Партия ташкилотларининг, ҳар бир сиёсий ахборотчи, агитатор, сиёсий ташкилотчининг шу кунлардаги вазифаси меҳнат коллективларида агитация-оммавий ишларни кучайтиришдан иборат.

Агитация кадрлари учун доимий ишловчи семинарнинг навбатдаги машғулотини ўтказиш зарур. Бунинг учун **«Партия комитети ва оғзаки сиёсий агитация»** (КПСС Марказий Комитетининг «Партийная жизнь» журнали, 17-сон, 48—54-бетлар), **«Идеология ишининг самарадорлигини янада ошириш учун»** («Ўзбекистон коммунисти» журнали, 9-сон, 3—12-бетлар) мақолаларидан фойдаланинг.

Октябрь ойида суҳбатлар ўтказишга тайёрланиш учун қуйидаги материаллар тавсия этилади:

МАМЛАКАТ ИЧКИ ҲАЁТИ МАСАЛАЛАРИ:

Янги зафарлар сари («Ўзбекистон Коммунисти» журнали, 9-сон, 28—34-бетлар).

Октябрь қуёши остида ((«Ўзбекистон агитатори» журнали, 17-сон, 7—10-бетлар).

Пахтакорларнинг шарафли бурчи («Правда» газетаси, 27 сентябрь, Республика ва область газеталарининг 28 сентябрь сонлари).

Улуғ Октябрнинг 57 йиллиги («Агитатор» журнали, 18-сон, 11—16-бетлар).

Ленин васиятларини бажара бориб — 6 октябрь — Ўқитувчилар кунига («Агитатор» журнали, 17-сон, 36—37-бетлар).

КПССнинг аграр сиёсати амалда. 13 октябрь — Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик ходимлари кунига («Агитатор» журнали, 18-сон, 26—30-бетлар).

Ҳам кўп, ҳам соз. 20 октябрь — Озиқ-овқат саноати ходимлари кунига («Агитатор» журнали, 18-сон, 33—35-бетлар).

27 октябрь — Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг 50 йиллигига (Вақтли матбуот).

МАМЛАКАТ ИҚТИСОДИЙ ҲАЁТИ МАСАЛАЛАРИ:

Иқтисод қилиш ва тежамкорлик — давлат аҳамиятига эга бўлган иш («Партийная жизнь» журнали, 17-сон, 3—8-бетлар).

Мустаҳкам интизом — муваффақият гарови («Партийная жизнь» журнали 9-сон, 3—8-бетлар). **Меҳнат интизоми ҳақида суҳбатлар** («Агитатор» журнали, 17 ва 18-сон, 22—28-бетлар).

Меҳнат шуҳрати («Агитатор» журнали, 18-сон, 2-бет).

Пахта териш машиналарининг группа бўлиб ишлаш усули («Ўзбекистон агитатори» журнали, 17-сон, 20—21-бетлар».

Ем-хашак тайёрлаш — қишлоқ меҳнаткашларининг муҳим вазифаси («Партийная жизнь» журнали, 18-сон, 28—30-бетлар).

ФАН ВА МАДАНИЯТ МАСАЛАЛАРИ:

Коммунистик тарбиянинг муҳим проблемалари («Агитатор» журнали, 18-сон, 7—10-бетлар).

Ўзбекистон Компартияси тарихидан — КПСС XXIV съезди қарорларини амалга ошириш учун курашда («Партия турмуши» журнали, 9-сон, 33—39-бетлар).

Совет кишисининг маънавий бойлиги («Коммунист» журнали, 12-сон, 3—12-бетлар).

Социалистик жамиятнинг ривожланиши ва ягона совет халқи («Ўзбекистон Коммунисти» журнали, 9-сон, 55—61-бетлар).

Совет халқи — кишиларнинг янги тарихий бирлиги («Ўзбекистон агитатори» журнали, 17-сон).

50 йил мобайнида Ўзбекистонда соғлиқни сақлаш («Ўзбекистон агитатори» журнали, 17-сон, 3—6-бетлар).

ХАЛҚАРО АҲВОЛ МАСАЛАЛАРИ:

Ленинча социализм ва тинчлик программаси амалда («Партийная жизнь» журнали, 17-сон, 3—19-бетлар).

Осиёда тинчлик ва ҳавфсизлик учун кураш — ҳозирги замоннинг энг муҳим вазифаси (Республика ва область газеталарининг 26 сентябрь сонлари).

Бирлашган Миллатлар Ташкилоти XXIX сессиясининг материаллари (шу йил 25 сентябрдан буёнги вақтли матбуот).

Ҳамкорликни кенгайтириш йўли («Новое время» журнали, 38-сон, 4—5-бетлар).

Шонли юбилей — 7 октябрь — Германия Демократик Республикаси тузилганлигининг 25 йиллигига («Агитатор» журнали, 18-сон 45—48-бетлар).

Халқаро корпорацияларнинг иқтисодий экспанцияси («Коммунист» журнали, 12-сон, 72—83-бетлар).

НАТО: блок сиёсатининг кризиси («Ўзбекистон агитатори» журнали, 17-сон 37—42-бетлар).

Капитал мамлакатларда забастовка кураши («Агитатор» журнали, 17-сон, 25—28-бетлар).

Ҳозирги замон фашизми, унинг манбалари ва характери («Международная жизнь» журнали, 9-сон, 42—50-бетлар).

Императорсиз Эфиопия («Новое время» журнали, 38-сон, 12—13-бетлар).

Хитой КПК нинг X съездидан сўнг («Коммунист» журнали, 12-сон, 97—115-бетлар).

ЭСЛАТМА: ўтказиладиган суҳбатларда вақтли матбуот материаллари, маҳаллий факт ва мисоллардан ҳам фойдаланиш керак.

Бекзод Пошалиев Оққўрғон районидаги Навоий номли колхознинг пешқадам механик-ҳайдовчиларидан бири. Меҳнатсевар йигит мавсумда 200 тонна «оқ олтин» теришга аҳд қилиб, шу кунларда нормасини бир ярим—икки баравар қилиб адо этмоқда.

А. Абадян фотоси.

ГЕКТАРИДАН 70 ЦЕНТНЕР УЧУН

ТУЙТЕПА (Ўз мухбиримиздан). Олтин куз деганда кўпроқ биз пахтани ўйлаймиз, чевар теримчилар, моҳир механизаторлар, оқ олтин хирмони кўз олдимиздан ўта бошлайди. Лекин олтин кузда «оқ олтин бошоқ»лар етиштирган шоликорлар ҳам хирмон кўтарадилар. Халқ эл-юрт ғамида ёз бўйи сув кечиб меҳнат қилган шоликорлар ҳам ўз ишларига якун ясайдилар.

«Северный маяк» колхози кўп тармоқли хўжалик. Пахта, каноп, чорвадан ташқари, колхоз шоликорлари 260 гектар ерда шоли етиштирдилар. Миришкор шоликорлар юбилей йилида гектаридан 45 ўрнига 65 центнердан шоли етиштиришга аҳд қилганлар. Бу ўтган йили олинган шоли ҳосилидан 13 центнер кўпдир.

Раиса Тегай бошлиқ бригада аъзолари шолидан юқори ҳосил етиштиришда пешқадамлик қилиб келмоқда. Ўтган йили улар ҳар гектар ердан 70 центнердан ҳосил олиб, юқори кўрсаткичга эришган эдилар.

Юбилей йилида улар 105 гектар ерга шоли экиб, гектаридан 75 центнердан ҳосил етиштириш мажбуриятини олиб фидокорона меҳнат қилдилар. Шин Хак Ман бошлиқ бригада аъзолари ҳам 100 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 65 центнердан ҳосил етиштиришга аҳд қилдилар. Бу хўжаликда уруғлик шоли етиштирилади. «Ўзбекистон-5» навли шоли эрта, «Ўзбекистон-59» навли шоли ўрта муддатда пишиб етилади.

Колхоз шоликорлари олинган социалистик мажбуриятга яраша ҳосил етиштириб, 20 сентябрдан шоли ўроғини бошлаб юбордилар. Улар 1300 тонна шоли ҳосили олиш, давлатга 1000 тонна уруғлик шоли сотиш учун жадал иш олиб бормоқдалар.

Колхозда шоли ўримида ўроқчилар, комбайнчилардан 200 киши жалб этилган. Уч комбайн билан шоли янчиляпти. Комбайнчилардан Пак Геннадий, Мўмин Сафаров, Ким Эн Сан, Цой Петр, Ли Викторлар кунлик нормани 100—150 процент қилиб адо этмоқдалар.

— Колхозимиз давлатга шоли сотиш планини 10 октябргача бажаришга қарор қилди. Шоли ўрими албатта шу муддатда тамом бўлади. Комбайнчилар сони 10 тага етказилиб иш тезлаштирилади, — деди колхоз раиси Ан Антон Васильевич.

Дарҳақиқат, ҳозир колхоз шоликорларининг қўллари қўлларига тегмайди. Улар етиштирилган ҳосилни белгиланган муддатда йиғиштириб олиш учун астойдил ҳаракат қилмоқдалар.

ПАХТАЗОР ДАРҒАСИ

— Балли, азамат, иш деган мана бундоқ бўпти,— деди совхоз партия ташкилотининг секретари Шодмон Қўшмонов Ҳамиджоннинг қўлларини маҳкам сиқар экан,— энди суръат сусаймасин.

— Ҳомиджондан кўнглимиз тўқ,— дея суҳбатга аралашди звено бошлиғи Самижон Чўттибоев. Кеча 18 тонна пахта тўккан эди. Бугунги марра кам деганда 20 тонна, ўзи ҳам йигитларнинг сараси. Ғайрати зўр. Бўш келмаяпти. Шу туфайли ҳам хирмонимизга барака кирмоқда.

Дарҳақиқат, Бекобод районидаги 1-«Далварзин» совхозининг азамат пахтакорлари пахта йиғим-теримини жадал суръатларда давом эттирмоқдалар. Ҳар куни йиллик планнинг 5—6 проценти миқдорида пахта тайёрланяпти.

Машина терими — иш унуми, дейди бобо-деҳқонлар. Хўжалик далаларида «зангори кема»лар тўла қувват, юқори унум билан ишлаб турибди.

Ҳамиджон Парпиев «зангори кема» капитанлари қаторида карвонбошилик қиляпти. Шу кунга қадар пўлат этакдан 100 тоннага яқин жавоҳир тўкди. У бу йил «17 ХВ-1,8» маркали икки қаторли пахта териш агрегати ёрдамида 200 тонна «оқ олтин» териб беришдек юксак социалистик мажбурият қабул қилган. Ҳар куни 20—22 тонна пахта бункерлардан тўкиляпти. Шу туфайли ҳам 1-бўлимдаги Самижон Чўттибоев раҳбарлик қилаётган звено деҳқонлари социалистик мусобақада пешқадамлик қилмоқдалар. Пахта қабул қилиш пунктларига ҳар куни йиллик планнинг 7—9 проценти миқдорида қимматбаҳо хомашё етказиб берилмоқда.

Бригадада бу йил 40 центнер учун кураш боряпти. Мавжуд 40 гектар ерда социалистик мажбуриятни қоплайдиган даражада ҳосил етиштирилди. «Оқ олтин» ижодкорлари биринчи теримнинг ўзидан камида 30 центнердан хирмон бунёд этишни мўлжаллаб турибдилар. Бу ишда пахтазор дарғаси Ҳамиджон Парпиев мардлик намунасини кўрсатмоқда. Ҳосилни тез ва соз, оби-ҳавонинг қуёшли кунларида териб олиш учун бор маҳоратини ишга солаётир. Совхоз дирекцияси, партия ташкилоти, ишчилар комитети томонидан ташкил этилган кўчма вимпель ҳам Ҳамиджон кемасида ҳилпирамоқда.

Звено марду-майдонлари бугун эрта ғалаба рапортига имзо чекиш учун суратга суръат қўшяптилар. Марра яқин. Терим авж олмоқда. Ҳали далаларда ҳосил мўл. Серқуёш республикамизнинг олтин тўйини муносиб тўёна билан кутиб олиш учун фидокорона меҳнат қилиняпти.

Т. МАҲКАМОВ,
Т. УСМОНОВ.

ЗАФАР ҚУЧГАНЛАР

БЎКА, («Тошкент ҳақиқати» мухбиридан). Районнинг «Кўкорол совхози чўлқувварлари пахта йиғим-теримини янада қизғин ва уюшқоқлик билан олиб бормоқдалар. Кунлик суръат тобора кўтарилмоқда. Ҳар куни давлатга йиллик планнинг 6-7 проценти миқдорида «оқ олтин» топширилмоқда. Чўлқуварлар марра сари дадил интилмоқдалар.

Совхознинг Номоз Парпиев бошлиқ бригада коллективи биринчилар қаторида ғалаба рапортига имзо чекишди. 80 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 16 центнердан дурдона териб олинди. Сиддиқжон Деҳқонов, Шариф Темирбоев каби механизаторлар катта меҳнат жасорати кўрсатдилар. Уларнинг ҳар бири эл хирмонига ҳозиргача 60-70 тоннадан ошириб «оқ олтин» тўкди. Пахтакорлар гектар бошига яна 14 центнердан ҳосил териб олишга аҳд қилдилар.

Ҳамза Иззатов бошлиқ бригада аъзолари ҳам маррани эгалладилар. 120 гектар пахта майдонидан 170 тоннадан ортиқ «оқ олтин» териб олинди. Ҳосилнинг 90 проценти «пўлат этак»лардан тўкилди. Ф. Искандаров, Ф. Муқаддимов каби механизаторлар ҳар куни «пўлат этаклар»дан 10-15 тоннадан дурдона тўкишмоқда. Уларнинг бу йилги режалари эл хирмонига камида 200 тонна пахта тўкишдир.

* * *

Оққўрғон районидаги Султон Сегизбоев номли совхозда машина терими жадаллашмоқда.

Совхоз заршунослари бу йил эл хирмонига 13 минг тоннадан ортиқ дурдона тўкиш нияти билан ишламоқдалар. Далаларда пахта учун кураш тобора қизғин тус олмоқда. Илғор звено ва бригадалар зафар маррасига бирин-кетин кириб келмоқдалар. С. Узоқов бошлиқ бригада коллективи биринчи бўлиб йиллик планни ошириб бажардилар. Ҳар гектар ердан 26,5 центнердан пахта йиғиб-териб олинди. Шунингдек Шобарот Ризаев бошлиқ звено коллективи ҳам ҳар гектар ердан 27 центнердан ошириб пахта териб олишга эришди. Улар яна давлатга 18 центнердан «оқ олтин» топшириш, ҳосилдорликни 45 центнерга етказиш учун курашмоқдалар.

ОҚҚЎРҒОН ОДИМИ

Дала йўлларида пахта карвони, катта кўчаларда пахта карвони, қабул пунктлари бўсағасида пахта карвони... Ҳамма жойда Пахта сўзи ҳукмрон. Тилларда ва дилларда одамлар шу сўзни такрорлайдилар. Етти ёшли болалар мактаб қучоғида таҳсилини тугатиб, пахтазорга ошиқадилар. Етмиш ёшли мўйсафидлар билагида ғайрат қон томирини жўш ўрдиради. Уларни меҳнат сари чорлаётган пахтанинг меҳри гиёси, оҳангработи.

Машиналар ҳайқириғи, одамлар шовқин-сурони пахта фронтидан келаётган шер ўмров баҳодирлар наърасн эмасми? Чаноқларни олтин кўзача қилиб тўлдира олган, шуларни жамул-жам қилиб «оқ олтин» тоғ тизмалари барпо этаётган, тонг палласида ҳам, кун ўртасида ҳам, тун ярмида ҳам сергак, чаққон, ҳужумкор ҳаракатда бўлган одамларда пахта ишқи бўлмаса, уларнинг одим ташлаши шу зайлда шиддатли баракали, олға чорловчи бўлармиди?

Пахта зўр куч. Шу куч баданбаданимизга сингиб кетган экан, унинг меҳнатисиз, ҳаракатисиз, талаб эҳтиёжисиз яшайолмаймиз.

Қизил байроқли Оққўрғонда меҳнат ва кураш тўлқини поғонама-поғона юқорига кўтарилаётган ушбу паллада ҳамма нарса пахтага бўйсундирилган. «Ҳамма куч пахта йиғим-теримига» деган сўзлар ёзилган шиорлар кўчалар тепасида қулоч кериб, одамларни «оқ олтин» далаларига чорлаб турибди. Султон Сегизбоев номли совхоз дала шийпонларининг бирида «инсофли киши пахта теримида бўлиши керак» деган сўзлар катта ҳарфлар билан ёзиб қўйилган. Қани айтингчи, шу сўзларни ўқиган киши бугунги ҳаётга бефарқ қарай оладими, пахта ишидан четкалаб ўтиб кета оладими? Йўқ. Пахта бойлигимиз, ризқи-рўзимиз, обрў-эътиборимиз, халқлар ўртасидаги дўстлигимиз рамзи эканлигига фаҳми ета олган киши виждон ҳаққи, одамийлик ва ватанпарварлик ҳаққи бел боғлаб, енг шимариб пахтазорга отланади.

Биз Оққўрғонда шу кўтаринкиликни, умумхалқ сафарбарлигини, меҳнат жангу-жадали жўшқинлигини кўрдик. Асосий майдонларда биринчи терим туталланаётган бўлса ҳам далалар ҳамон оппоқ либосга бурканиб турибди. Машиналар пайкалларнинг бир қаторини териб, иккинчи қатори ярмига келмаёқ, бункерлар тўлиб тошади. Механик-ҳайдовчи тепага чиқиб пахтани шиббалайди. Бункернинг бир бориб келишидаёқ бунчалик тўлиши чигитлар тўлалигидан, ҳосил мўллигидан, албатта. Биринчи машина теримининг ўзидаёқ гектаридан 28—30 центнердан ҳосил олинаётганлиги кўклам ва ёзда каттаю-кичик тер тўкиб меҳнат қилганлигидан, ҳосил учун жонбозлик кўрсатганлигидандир.

Халқимизда «қозонда бўлса чўмичга чиқади», деган гап бор. Бугунги кунда эртадан кечгача пахта карвонларининг азим дарёдай оқиб турганлиги ҳосил қозонида маҳсулотнинг мўллигидандир. Шу кунларда районда 2 мингта тележка билан пахта ташилмоқда. Агар шулар бир вақтда бир қаторга қўйилса ўн километр масофага чўзилган бўлар эди.

Йиғим-терим бошланибдики, районда ҳам, хўжаликларда ҳам мажлисларга, узундан узоқ чўзиладиган йиғилишларга барҳам берилди. Мажлислар бўлмаяпти эмас, унча-мунча бўлиб турибди. Лекин унда гаплар қисқа, аниқ ва лўнда.

— Сизга шундай топшириқ, муддати ана шундай...

Топшириқ айтилганидан илгарироқ, кутилганидан яхшироқ ўринланмоқда.

Район партия комитетининг биринчи секретари Акмал Икромов «биз мажлис ўрнига қатъий график тузиб иш олиб бормоқдамиз», — дейди.

Ҳар бир колхоз ва совхозда шу ернинг шароити, одам ва техника имконияти ҳисобга олинган кунлик топшириқлар, ўн кунлик графиклар тузиб қўйилган. Буларнинг бирор моддасини бузишга ҳеч кимнинг ҳаққи йўқ. Механик-ҳайдовчилар қўлида махсус дафтарчалар — «Сифат паспорти» бор. Ана шу дафтарчаларга жумладан, терим машинасини ким ремонт қилгани ёзиб қўйилган. Агар терим машинаси уч-тўрт кун ичида бузилиб, сафдан чиқса унга ўша ремонт қилган одам жавоб беради. Бундай тадбирнинг белгиланганлиги ремонт вақтида ҳар бир ремонтчининг ўз вазифасига масъулиятини тўла ҳис қилган ҳолда муносабатда бўлишга даъват этган эди. Бундан ташқари теримга тушишдан олдин хўжаликларда, кейин район масштабида механик-ҳайдовчиларнинг машиналардан фойдаланиш қобилиятини аниқлаш мақсадида махсус конкурс ўтказилди. Конкурснинг биринчи босқичида ғолиб чиққанларга номи ёзилган соат, район конкурсида ғолиб чиққанларга мотоцикл ва гилам мукофотлари берилди. Ҳужум бошланишидан олдин машина терими механик-ҳайдовчиларининг кўрикдан ўтказилиши бугунги кунда иш унумининг мисли кўрилмаган даражада юқори бўлишини таъминламоқда.

Райондаги 343 та машина билан биринчи кунларда ҳар куни ўртача 4—5 тоннадан пахта терилган бўлса, ҳозирги пайтда машиналарнинг иш унуми кунига 8—9 тоннага кўтарилди. Пешқадам колхозларнинг ишчан механик-ҳайдовчилари эса кунига 15—20, ҳатто 22 тоннадан пахта тераётирлар. Бу механик-ҳайдовчиларнинг маҳоратидан, ўз касбига бўлган муҳаббатидан, пахта йиғим-терими масъулиятини тўла ҳис қилишидан дарак беради.

Биз Навоий номли колхознинг Пошали Маҳмудов бошчилик қилаётган бригадасида бўлдик. Бу бригада ҳамма ерига чигитни қўшқаторлаб жойлаштирган. Пахтачиликда янгилик ҳисобланган бу усулнинг афзаллигини шундан ҳам билса бўладики, биринчи теримнинг ўзидаёқ гектаридан 36 центнердан ҳосил йиғиштириб олинган. Ғўзаси қўш-қаторлаб ўстирилаётган далаларда бригадирнинг ўғли Бекзода Пошалиевнинг пахта теришини кузатдик. У икки қаторли машинани моҳирлик билан бошқараётган эди. Бункер қатор бошига чиқмаёқ пахта билан тўлади. Ота ўғлининг усталик билан пахта теришини кўрганда бу азамат йигитнинг ишига атрофдагилар қойил қолиб, «жуда полвон йигит бўлибди, отасига раҳмат», дейишганда бунчалик меҳнаткаш, ишчан фарзанд ўстирган отанинг қалби нечоғлик кувончларга тўлганлигини тасаввур қилиш қийин эмас эди. Пошали Маҳмудов бригадаси планни муддатидан илгари, колхозда биринчи бўлиб бажарган экан, бу муваффақиятда унинг ўғли, механик-ҳайдовчи Бекзода Пошалиевнинг ҳиссаси катта, албатта.

Навоий номли колхоз районда пешқадам хўжаликлардан. Ёз кунларида, ғўза парвариши қизғин тус олган пайтда колхоз раиси Холис Қаҳрамонов «Юбилей маррамиз 50 центнер» деган сарлавҳа билан мақола ёзган эди. Унинг бу мақоласи область партия комитети томонидан маъқулланган ва колхозда амалга оширилаётган ибратли ишлар барча хўжаликларга ҳам татбиқ этилиши зарурлиги таъкидланган эди. Бугунги кунда колхоз аъзолари ўз сўзларининг устидан чиқиш учун ҳормай-толмай меҳнат қилмоқдалар. Кўпчилик бригадалар халқ хўжалик планларини 5—6 кунда адо этмоқдалар.

150 гектар ерда пахта етиштираётган 2-участка аъзолари йиллик планни 1 октябрда бажардилар. Ҳар гектар ердан 30 центнердан ошириб ҳосил йиғиб олинди. Биз шу план бажарилган участка далаларида бўлганимизда ҳали бу ердаги баъзи пайкалларда биринчи теримга ҳам тушилмаган жойларни кўрдик. Гектаридан 55 центнердан «оқ олтин» топширишга аҳд қилган участка аъзолари «ғўзани қўшқаторлаб ўстиряпмиз, ҳосилимиз чўғи ҳам қўшалоқ бўлади» деб жуда тўғри айтмоқдалар.

Ўтган йилларда пахта тайёрлаш даврида бир мунча орқада келадиган Калинин номли колхоз, Султон Сегизбоев номли совхозлар катта одим ташлаб, олға интилмоқдалар. Калинин номли колхозда айрим кунлари салкам 10 процентдан пахта тайёрланмоқда.

Она-Ватанга 13500 тонна пахта етказиб бериш юзасидан ўз зиммаларига катта мажбурият олган С. Сегизбоев номли совхозга ёш, билимдон, ҳаракатчан Тўхтамурод Исломов раҳбарлик қилмоқда. Бу улкан хўжалик далаларида 75 та машина жавлон уриб ишламоқда. Ҳар куни 800—900 ҳатто 1000 тоннадан ошириб пахта жўнатилиб турибди. Бундай суръатга машиналарнинг иш унуми мадад бермоқда. Холис Мамедов, Николай Адаменко каби механик-ҳайдовчилар терим суръатига қанот боғлаганлар. Улар ҳар куни бункердан 15—16 тоннадан «оқ олтин» тўкмоқдалар. Совхоз бу йилгидек терим суръатига ўтган йиллари эришаолмаган эди. Бултур энг кўп пахта топширганда кунлик суръат 5—5,5 процентни ташкил этган бўлса, бу йил 8, 9, 10 процентдан пахта топширяптики, бу совхоз кишиларининг ўз вазифаларига сидқидилдан муносабатда бўлаётганлигидан дарак беради.

Социалистик мусобақада гектаридан 50 центнердан ҳосил етиштиришга аҳд қилган Насиб Дурсунов, Абдуолим Темиров, Саидолим Узоқов, Суннат Хўжанов, Зиёди Толипов ўртоқлар бошчилик қилаётган бригадалар байроқдор бўлмоқдалар. Улар халқ хўжалик планини олти-етти кунда бажариб бўлгач, шу кунларда социалистик мажбурият ҳисобига жадал пахта топширмоқдалар.

Бўлимлар ўртасидаги пойгада Ибн Абдусаматов бошқарувчи бўлган бўлим олдинда бормоқда. Бу бўлимда мўлжалдаги 1400 тонна пахта машинада териб олиниб, бу соҳадаги план ошириб бажарилди. Бўлимда ҳозиргача топширилган пахтанинг 97 проценти машиналарда терилди.

Совхоз директори қизиқ фактни айтиб берди. Илгариги йилларда бу хўжаликнинг асосий ишларини — ғўза парваришидан тортиб, пахта теримигача бўлган юмушлар ташқаридан келган ёрдамчилар кўмагида бажарилар экан. Бу йилдан бошлаб бундан воз кечилибди. 1 октябргача давлатга 5200 тонна пахта етказиб берилган бўлса, унинг 4543 тоннаси машиналарда терилибди. Асосий эътибор машиналар қудратига қаратилганлиги учун ҳам биз яхши натижаларга эришмоқдамиз,— дейди директор.

Оққўрғон районида кейинги ўн кунликда суръат поғонама поғона юксалиб, 30 сентябрь куни давлатга 8,17 процент пахта топширишга эришилди. Бундай суръатга илгарилари эришилмаган эди. Бу шуни кўрсатадики, район пахтакорлари, механизаторлари, Оққўрғонда истиқомат қилувчи етти ёшдан, ётмиш ёшгача бўлган ҳар бир киши пахта ишқи билан ёнмоқда, район шон-шуҳратига муносиб бўлиш учун курашмоқда, юбилей йили хирмонини баракали этиш учун ҳаракат қилмоқда.

Деҳқон пешона тери билан етиштирилган битмас-туганмас бойликнинг бир граммини ҳам нобуд қилмай, она-Ватанга етказиб бериш ният-мақсади оққўрғонликлар қалбида туғён ураётган экан, уларнинг одими яна ҳам тезлашсин, суръатларига-суръат қўшилсин, хирмонлари янада баракали бўлсин, деймиз!

С. МАҲКАМОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

СУРЪАТГА-СУРЪАТ ҚЎШИЛЯПТИ

Қуйи Чирчиқ райони пахтакорлари пахта йиғим-терим суръатини кун сайин оширмоқдалар. Райондаги колхоз ва совхозлар даласида ҳозир 281 терим агрегати ишламоқда. Ҳар бир машина билан ўртача кунига 7 тоннадан ошириб пахта териляпти.

Машина теримини уюшқоқлик билан ўтказаётган «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхози пахтакорлари кундалик суръатда бошқаларга намуна кўрсатмоқдалар. Энвер Алиев, Субҳи Чачи, Худойберди Тўйчиев, Абдусаттор Сулаймонов каби ўнлаб терим илғорлари хирмонга баракали ҳисса қўшмоқдалар.

Б. ЙУЛДОШЕВ,
М. ХУДОЙБЕРДИЕВ.

ЎНИНЧИ БЕШ ЙИЛЛИК ҲИСОБИГА

Ленин орденли Абдуҳайим Мавлонов бошлиқ бригада аъзолари Бўстонлиқ районидаги Жданов номли колхозда пешқадамликни қўлдан бой бермаган ҳолда меҳнат қиляпти. Бригада сабзавоткорлари экинлар парваришини намунали йўлга қўйганликлари сабабли ҳар гектар ердан олинаётган ҳосил йилдан йилга кўпайиб бормоқда.

Ҳар гектар ердан ҳозиргача 24 тонна ўрнига 30,5 тоннадан ошириб сабзавот топширилди. План қарийб икки баравар қилиб адо этилди. Айниқса бригадада карам, помидор, пиёз, бодринг ва бошқа экинлардан баракали хирмон кўтарилди. Ҳосилни меҳр билан парвариш қилишда ва уни давлатга сотишда Тонготар Тўеқов, Маъмур Ботиров, Сирға Аристаева, Оразкул Найманова каби тиниб-тинчимас колхозчиларнинг меҳнати катта бўлди.

Бригада аъзолари ҳосилнинг ҳаммасини яқин кунлар ичида тўла йиғиштириб олиш юзасидан зўр ғайрат кўрсатиб, меҳнат қилишмоқда. Улар беш йиллик план топшириқларини яқин кунлар ичида барча турлар бўйича тўла бажариб, ўнинчи беш йиллик ҳисобига маҳсулот сотамиз дейишмоқда.

З. МАСАТОВ.

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

МАМЛАКАТЛАР
ОДАМЛАР
ВОҚЕАЛАР

ПОРТУГАЛИЯДАГИ ВОҚЕАЛАРГА ДОИР

ЛИССАБОН, 3 октябрь. (ТАСС). Португалиядаги реакцион партияларнинг бири — «прогресс партияси»нинг штаб-квартираси тинтиб кўрилган вақтда қурол-яроғлар, ёндирувчи модда солинган шишалар, пропаганда руҳидаги адабиётлар топилди. Бир қанча киши қамоққа олинди.

Олинган маълумотларга қараганда, мамлакатда мавжуд ҳукуматни ағдариб ташлаш мақсадида реакция томонидан яқинда қилинган ҳуружда қатнашган 300 дан ортиқ киши қамоққа олинган.

Ташқи ишлар министри Мариу Соареш ўз нутқларидан бирида контрреволюционерлар ҳукуматнинг ва «қуролли кучлар ҳаракати»нинг раҳбар арбобларини ҳам ўлдириш ниятида бўлганлар, деди.

ВАТАНПАРВАР КУЧЛАРНИНГ БИРЛИГИ УЧУН

БУЭНОС-АЙРЕС, 3 октябрь. (ТАСС). Аргентина президенти Мария Эстела Мартинес Де Перон мамлакатдаги аҳволни нормаллаштириш юзасидан шошилинч тадбирларни муҳокама қилиш учун барча сиёсий партиялар ва ташкилотлар, шунингдек касаба союз бирлашмалари вакилларининг, корхона эгалари ва қуролли кучлар вакилларининг кенгашини чақиришга қарор қилди. Ҳукумат вакилининг хабар беришича, шу кенгашда мамлакатда сиёсий қотилликларнинг хатарли равишда кўпайиб бораётганлигига доир масалалар қараб чиқилади.

Сиёсий обзорчилар давлат бошлиғининг Аргентина жамияти бош секретари билан яна маслаҳатлашишига қарор берганлигини ўнг кучларнинг қўпорувчилик фаолиятига чек қўйиш мақсадида шошилинч чоралар кўриш ғоят зарур бўлиб қолганлиги тақозо қилди, деб айтмоқдалар. Расмий хабарларга кўра, кейинги уч ой мобайнидагина сиёсий мулоҳазалар билан юзга яқин киши ўлдирилган.

Аргентина Коммунистик партияси мамлакатнинг иқтисодий ҳаётида парокандалик вужудга келтиришга ва Чилидагига ўхшаб давлат тўнтариши қилиш учун шароит яратишга урунаётган реакциянинг қўпорувчилик фаолиятини қатъиян қораламоқда.

КОНТРАБАНДАГА ҚАРШИ КУРАШ

ДЕҲЛИ, 3 октябрь. (ТАСС). Ҳиндистон ҳукумати мамлакатдаги контрабанда тармоғини батамом тугатиш учун қўшимча чораларни кўрганлигини молия министрлиги маълум қилди. Контрабанда моллар олиб келиниши мумкин бўлган ҳамма йўллар бўйига транспорт юкларини текширадиган постлар ва замонавий техника билан қуролланган полиция нарядлари қўйилади. Бомбай, Калкутта ва мамлакатнинг бошқа энг муҳим юртларидаги таможня ходимлари янги тез юрар соқчи кемалар оладилар. Таъқиб қилинган молларни рухсат этилмаган йўллар билан четдан келтириб сотишга қарши кураш ишига жамоат ташкилотлари ва аҳоли ҳам жалб этилади.

ҚЎШМА АХБОРОТ

ЖАКАРТА, 3 октябрь. (ТАСС). Индонезия билан Эрон халқаро кескинлик юмшаши тенденциясини табриклайдилар ва яхши жараённинг жаҳондаги бошқа районларга ҳам тарқалиши учун курашадилар. Кескинликнинг юмшаши Европада яққол сезилмоқда. Индонезия президенти Сухарто билан икки кунлик расмий визит билан бу ерга келган Эрон шоҳи Муҳаммад Ризо Паҳлавий имзолаган қўшма ахборотда шу гаплар айтилади.

Иккала томон, дейилади ҳужжатда, Яқин Шарқдаги можора БМТ хавфсизлик кенгашининг маълум резолюциялари асосида ҳал этилиши учун курашадилар. Бу резолюциялар ер куррасининг шу қисмида тинчлик ва барқарорликка эришиш замини ҳисобланади.

Иккала мамлакат, дейилади ҳужжатда, Ҳинд океани тинчлик зонаси бўлиб қолиши учун курашадилар.

ШРИ-ЛАНКАДА ЖАЛА ЁМҒИРЛАР

КОЛОМБО, 3 октябрь. (ТАСС). Шри-Ланка Республикасининг марказий қисмида бир неча кундан бери тропик жала тўхтамаётир. Бир қанча районларда сув тошди. Аҳоли яшайдиган баъзи пунктлар ташқи дунёдан ажралиб қолди. Ятянтота шаҳарчасида сув юзаси 3 метргача чиқди. Коломбо — Канди, Коломбо-Хаттон, Рувавелла — Кегалле — Ратнапура автомобиль йўлларида қатнов тўхтаб қолди.

Республика армияси ва ҳарбий денгиз кучларининг бўлинмалари қутқарув ишларини олиб бормоқда, зарар кўрган аҳолига ёрдам бермоқда.

Океанда сузувчи йирик «Франс» пассажир теплоходининг мингга яқин экипажи кемадан фойдаланиш муддатини узайтиришни талаб этмоқдалар. Франциянинг кўпгина шаҳарларида иш ташловчиларга хайрихоҳлик билдириб, кўплаб намойишлар ўтказилмоқда. Суратда: Гавра меҳнаткашларининг намойиши.

АФП—ТАСС фотоси.

ГДР ТАШКИЛ ТОПГАН КУННИНГ 25 ЙИЛЛИГИГА

ҲАМДЎСТЛИК ОИЛАСИДА

1949 ЙИЛ 7 ОКТЯБРДА немис халқи тарихида янги саҳифа очилди: Германия Демократик Республикаси эълон қилинди. Бу кун мана 25 йилдирки, ҳар йили катта байрам сифатида нишонланиб келинади.

Европа марказида тинчлик ва социализм давлати, биринчи немис ишчи-деҳқонлар ҳокимияти бунёдга келди. Ҳуррият ва адолат учун неча ўн йиллаб кураш олиб борган немис ишчилар синфининг орзу-умидлари рўёбга чиқди. Бунга немис халқи Совет Иттифоқининг иккинчи жаҳон урушида эришган тарихий ғалабаси туфайлигина мушарраф бўлди. Совет Иттифоқи Гитлер фашизмини янчиб ташлаб, ўзининг озодлик миссиясини шараф билан адо этди. ГДР меҳнаткашлари совет халқининг оламшумул ғалабасини юксак қадрлайдилар, халқлар озодлиги учун жонини фидо қилган совет кишилари хотирасини азиз билиб сақлайдилар.

Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Эрих Хонеккер Марказий Комитетнинг XII пленумида мамлакатнинг чорак асрлик тараққиётига якун ясаркан, шундай деган эди: «Бугунги кунда бизнинг ҳаётимиз мустаҳкам социалистик асосда ривожланмоқда. Социалистик давлат ҳокимияти мустаҳкамланди. Социалистик демократия мунтазам ривожланиб бормоқда».

Дарҳақиқат ГДР мустақил немис давлати сифатида халқаро майдонда катта обрў-эътибор топмоқда. Мамлакат экономикаси, кўптармоқли халқ хўжалиги юксак суръатлар билан ривожланмоқда. ГДР ўтган йил кузидан бошлаб Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг тенг ҳуқуқли аъзоси, у жаҳондаги 111 давлат билан дипломатик муносабатлар ўрнатган.

Ҳозирги кунда ГДРнинг миллий даромади 1949 йилдагидан олти баробар юқоридир. Мамлакат саноати бир ярим ой ичида бутун 1949 йил мобайнида ишлаб чиқарилган ҳажмда маҳсулот бермоқда.

Қишлоқ хўжалиги юксак даражага эришди. ГДР ташкил топган йили бир деҳқон олти кишини қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари билан таъмин этган бўлса, ҳозир бу рақам 28 кишини ташкил этади.

Ташқи савдо кенг ривожланмоқда. Мамлакатда қурилишлар кўлами кенгайиб бормоқда. Ана шулар билан боғлиқ халқ моддий турмуш шароити ҳам тубдан яхшиланмоқда. 1971 йилдан буён ГДРда 400 минг оила янги уйларга кўчиб киргани, ишчи-хизматчиларнинг маоши, пенсиялар оширилгани бунинг ёрқин мисолидир. 1990 йилга бориб эса ГДР меҳнаткашларига 3 миллионга яқин янги квартира туҳфа этилади ва ҳоказо.

Социалистик ҳамдўстлик оиласида гуллаб-яшнаётган ГДР меҳнаткашларининг мамлакатда социалистик жамият қуриш борасида эришаётган жуда катта муваффақиятлари биз совет кишиларини беҳад қувонтиради.

Қуйида биз ГДР бўйлаб кўпкунлик сафар таассуротлари ҳақидаги ҳикоямизни ўқувчилар эътиборига ҳавола қиламиз.

ҚАРДОШЛИК МАРШРУТИ

ЖУРНАЛИСТ ЁН ДАФТАРИДАН

▲ СОЦИАЛИСТИК немис ишчи ва деҳқонлари давлати — Германия Демократик Республикасининг пойтахти — Берлин. Суратда: ГДР пойтахтининг бугунги жамоли.

АДН—ТАСС фотоси.

САЁҲАТЛАР умуман мароқли бўлади. Айниқса, олис юртларга қилинган сафарлар киши хотирасида узоқ вақт яшаб қолади. Ажойиб учрашувлар, самимий-дўстона суҳбатлар эсга тушса, киши қалбида ширин туйғулар қайта қанот ёзади, кўрган-кечирганларингни яна бир бор кўриш орзуси билан ёнасан.

Германия Демократик Республикаси эълон қилинган сананинг 25 йиллиги арафасида бир группа СССР журналистлари делегацияси дўстлик сафари билан қардошларимиз юртида қанча округларда бўлиб, кўпгина йирик марказий шаҳарлар билан танишдик, «Германия Совет дўстлиги жамияти»нинг марказий правлениеси ва унинг жойлардаги ташкилотлари вакиллари билан, бирқанча корхона ва саноат комплексларида бўлиб, немис ишчи-хизматчилари билан қизиқарли учрашувлар ўтказдик. Тарихий ёдгорликлар, мамлакатнинг диққатга сазовор жойлари билан танишдик.

... МОСКВАДАН йўлга чиққан поезд икки кун йўл босиб, Берлиннинг «Остбанхоф» вокзалига келиб тўхтади. «Герман-Совет дўстлиги жамияти» марказий правлениесининг вакиллари бизни қардошларча самимий кутиб олишди. Вокзал бўсағасида эса бизни махсус автобус кутарди. БЕРЛИН... Унинг бунчалик салобатини хаёлга ҳам келтирмагандим. Автобус деразасидан бемалол кўзга ташланиб турган улкан шаҳарнинг тунги қиёфасига ҳавас билан боқиб бораркан-ман, қалбимда бир олам завқ ва қувонч сезардим.

Вақт кеч бўлиб қолгани учун ҳаялламай тўғри ГДР Министрлар Советининг меҳмонхонаси «Иоханисхоф»га бориб жойлашдик.

Эртаси эрталаб ҳаммамиз меҳмонхона вестебюлида тўпландик. Сафар маршрутимизни белгилаб олишимиз лозим эди. Сафарда бизга ҳамроҳлик қилувчи дўстлик жамияти марказий правлениесининг ходими Гертрауде Крузе ҳаммамизга махсус визит программасини тақдим этиб чиқди. Унда бизнинг қаерга, қачон боришимиз, кимлар билан қаерларда учрашишимиз, қаерда қанча бўлишимиз куни-соатигача аниқ кўрсатилган эди.

Нонуштадан сўнг Берлин бўйлаб сайилга чиқдик. Мароқли томошани Унтер Ден Линден кўчасидан бошладик. Шаҳарнинг бу гўзал проспекти бир томондан Маркс-Энгельс майдонига, иккинчи томондан машҳур Бранденбург дарвозаларига бориб туташади. Хорижий мамлакатлар элчихоналари, жумладан совет элчихонаси, «Герман-Совет дўстлиги жамияти»нинг марказий правлениеси биноси, неча ўнлаб машҳур театрлар, кино заллари, ажойиб музейлар худди шу кўчага жойлашган. Ғолибона совет қўшинлари 1945 йилнинг баҳорида ана шу кўча орқали Гитлернинг сўнгги қароргоҳи — Рейхстаг биносини штурм қилган эдилар.

Бранденбург дарвозаларининг баланд ҳашаматли устунлари қуёш нурида салобатли, сирли кўринади. Дарвозалар мустаҳкам ёпиб қўйилган. ГДР халқ армияси соқчилари уни хушёр бўлиб қўриқлаб турибди. Чунки бу ердан давлат чегараси ўтади. Нариги ёғи эса Ғарбий Берлин. Ҳоки кўкка совурилган Рейхстаг биноси ҳам шу ердан яққол кўзга ташланиб туради.

Дарвозаларнинг икки ёнбошидан чегара девор бошланади. Душманнинг очиқдан-очиқ иғвогарликларига чек қўйиш учун 1961 йилда ана шу деворлар тикланди. 40 километрга чўзилган бу баланд деворлар Ғарбий Берлинни халқа мисол ўраб туради. Чегара ўтган нейтрал зонада уруш пайтида вайрон бўлган, дудбуронда қорайиб кетган бинолар ҳамон сақланиб қолган.

Шинам автобус шаҳар кўчаларидан бир текис елиб боради. Маркс-Энгельс, Ленин, Александр майдонлари, Карл Маркс хиёбони, Карл Либкнехт кўчалари... Пойтахтнинг чиройда фахри. Хушчирой Александр майдони кўркамликда тенги йўқ. 39 қаватли «Штадт Берлин» меҳмонхонаси, кўпқаватли улкан «Центрум» универмаги, зийнатда баркамол шўх фавворалар, доим уйғоқ Жаҳон соати шу майдонда жойлашган.

Москвадаги Останкино телеминорасидан кейин баландлиги жиҳатидан Европада иккинчи ўринда турувчи Берлин телеминораси янги пойтахтнинг гўзал тимсоли сифатида кўкка мағрур бўй чўзиб турибди. Унинг баландлиги 365 метр. Пастда эса эртаклардагидай рангба-ранг фавворлар хиёбони бошланади.

Ҳозир бир миллион юз мингга яқин аҳоли яшаб турган пойтахт Берлинда 14 театр, 24 қишки кинотеатр, 26 музей, 37 маданият уйи ва клуб мавжуд. 600 га яқин кутубхонада 3 миллион нусхадан зиёд китоб фонди сақланмоқда.

Берлин мамлакатнинг энг йирик саноат, илм-фан ва маданият маркази. Шаҳар урушдан кейинги тинч қурилиш йиллари бутунлай қайтадан яшарди. Харобалар ўрнида замонавий кўркам шаҳар қад кўтарди. Жуда кўп архитектура, тарихий-маданий ёдгорликлар қайта тикланди, кўпдан-кўп янги ёдгорликлар бунёд этилди.

Буларнинг ҳаммаси янги Берлин, янги ҳаёт рамзи. Кўча ва майдонларнинг, гўзал хиёбон ва боғларнинг жаҳон пролетариатининг буюк доҳийлари, немис ишчилар синфининг йўлбошчилари номи билан юритилиши озод немис тупроғидаги янгича, социалистик ҳаёт тарзининг ёрқин инъикосидир.

Берлиндаги табаррук зиёратгоҳлардан бири ва энг каттаси — Трептов паркидаги халоскор совет жангчиларига ўрнатилган ёдгорликдир. Бу ер совет кишилари учун, айниқса, азиз. Чунки бу ерга Берлин учун олиб борилган даҳшатли жангларда ҳалок бўлган беш мингдан ортиқ совет жангчиси дафн этилган. Совет жангчиси хотирасига ўрнатилган бу меъморий ансамблни ҳар куни неча минглаб туристлар ва берлинликлар келиб зиёрат қилишади.

Сафаримизнинг дастлабки кунлари Берлиндаги биринчи уйсозлик комбинати, район ҳунармандчилик кооперативи, кабель заводи, шаҳардаги йирик қурилиш майдонида бўлиб, «Герман-Совет дўстлиги жамияти» қуйи ташкилотларининг активистлари, ишчи ветеранлар билан учрашувлар ўтказдик. Бу жамият мамлакатдаги энг оммавий ташкилот бўлиб, ҳозирги кунда унинг составида тўрт миллиондан ортиқ аъзо бор. Дўстлик жамияти ўз атрофига 38 минг бошланғич ташкилотни, 45 минг ишчи коллективларини, илғор совет тажрибасини ўрганувчи 8 мингдан ортиқ турли тўгаракларни бирлаштирган.

Мамлакат бўйлаб сафаримиз ўн кундан ортиқ давом этди. Мароқли учрашувлар, қизғин дўстона суҳбатларнинг чеки кўринмасди. Ҳамма ерда ГДР меҳнаткашларининг Советлар мамлакатига, совет халқига чексиз иззат-икромини, беқиёс ҳурматини, чинакам дўстларга хос кайфиятни сезардик. Мамлакатдаги иккинчи йирик шаҳар Магдебург, Вернигероде, Тельман номидаги қишлоқ хўжалик кооперативи, чегара шаҳар Дёмс, Шверин ва машҳур Потсдамдаги учрашувлар бизда унутилмас катта таассурот қолдирди. Мамлакат бўйлаб 1800 километр йўл босиб яна азим Берлинга қайтдик.

Дўстлик сафаримиз ана шу тариқа тугади. Лекин хотиралар туғёни ҳамон қалбимизда депсиб турибди.

Н. ҲИКМАТУЛЛАЕВ,
Тошкент—Москва —Берлин.

ФАКТ ВА РАҚАМЛАР

● ГДР (аҳолиси 17 миллион киши) саноат ишлаб чиқариш ҳажми бўйича жаҳондаги саноати энг ривожланган мамлакатларнинг дастлабки ўнлигига киради. Станоксозлик мамлакат миллий индустриясида етакчи соҳалардан бири бўлиб, ўз маҳсулотини 60 мамлакатга экспорт қилади.

● СОВЕТ ИТТИФОҚИ ГДР ташқи савдосида етакчи ўрин эгаллайди. Республика ташқи савдо оборотининг 35 процентдан ортиқроғи Совет мамлакати ҳиссасига тўғри келади.

● ГДРда қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ҳажми сўнгги икки ўн йиллик мобайнида уч мартадан зиёд ўсди. Республика далаларида 246 минг трактор, 12 мингга яқин комбайн, 33 минг юк автомашинаси ишламоқда.

● ГДРда ишда доимий банд бўлган ишчи ёки хизматчининг ўртача ойлик даромади 1949 йилдаги 290 маркадан 1973 йили 835 маркага ортди. Ваҳоланки, беш кунлик иш ҳафтасига ўтиш билан меҳнаткашларнинг иш вақти қисқарди.

● ЧОРАК аср мобайнида ГДРда 1,6 миллион янги квартира қурилди. Фақат шу беш йилликнинг уч ярим йили мобайнида республика гражданларидан 1 миллион 200 минг кишининг уй-жой шароитлари яхшиланди.

● ГДР халқ хўжалигида банд бўлган кишиларнинг 50 процентга яқинини аёллар ташкил этади. Корхонадаги ҳар уч директор, бош инженер ва бош экономистнинг бири аёллардир.

● ГДР олий ўқув юртлари ва техникумларида 300 мингдан ортиқ студент таълим олмоқда. Уларнинг 60 процентга яқини ишчи ва деҳқонларнинг фарзандларидир.

● ГДРда 107 та театр мавжуд. Ҳар мавсум уларга 12 миллиондан ортиқ томошабин тушади.

● ОЛИМПИЯ ўйинларида ГДР спортчилари 163 медални қўлга киритдилар. Республикадаги 8 минг спорт клуби ўз атрофига 2,5 миллионга яқин ҳаваскор спортчиларни бирлаштирган.

(АПН).

МУСОБАҚА ҒОЛИБЛАРИ

Область матлубот союзининг Тошкент районлараро базаси коллективи юбилей йили социалистик мусобақасини қизитиб, меҳнатда янги ютуқларни қўлга киритмоқда. Пахта йиғим-терими авж олаётган ҳозирги долзарб кунларда товаршуносларнинг пахтакорларга кўрсатаётган беғараз кўмагидан қувонасан, киши. Улар буюртмачилар талабини иложи борича тезроқ қондириш билан бирга молларнинг вагонларда туриб қолишига ҳам йўл қўймаётирлар. Мамлакатимизнинг турли районларидан дала меҳнатчиларининг дидига мос моллар харид қилинаётганлиги базада ишбилармон кишиларнинг кўплигидан далолат беради.

— Ҳозир буюртмачи ташкилотларнинг баъзиларига молларни автолавкаларда ўзимиз етказиб бераётирмиз, — дейди база директори З. Имомов. — Уттизта машина областнинг беш районига қатнаб турибди. Бундай хизмат кўрсатиш ҳамма томондан ўз афзаллигини кўрсатмоқда. Энг муҳими, пахтакорларимизнинг қимматли вақтлари тежаляпти — улар истаган нарсаларини дала шийпонидаги автолавкадан харид қилишлари мумкин.

Озиқ-овқат, пойафзал, маданий бўлимлари ва баъзи складлар ҳозирданоқ сентябрь ойи учун олган мажбуриятларини бажардилар. М. Холмуҳамедова, А. Муродов, Н. Сандаҳмедов, Ҳ. Турдиалиев, Р. Тожибоев, А. Кузнецова ва Э. Турдиев каби илғор товаршунослар коллективимиз фахри ҳисобланади. Базамиз коллективи юбилей йили социалистик мажбуриятини 25 декабрга бажаришга сўз берган. Бунинг учун барча имкониятларимиз мавжуд.

Директорнинг бу сўзларига шубҳаланмаса ҳам бўлади. Чунки база товаршунослари аҳдларига яраша ойлик, квартал планларини ошириб бажариб келмоқдалар. Ўтган ярим йиллик плани 109,4 процентга етказилди. Бу муваффақият учун коллектив. Тошкент область ижроия комитети ва облсовпрофнинг кўчма Қизил байроғи билан тақдирланди.

Яқинда база адресига СССР савдо ходимлари касаба союзи марказий комитетидан телеграмма келди. Унда меҳнатдаги юксак кўрсаткичлари учун база коллективи «Центросоюз» ва касаба союз марказий комитетининг кўчма Қизил байроғи ҳамда биринчи даражали пул мукофоти билан тақдирланганлиги билдирилган эди.

А. МАННОПОВ.

Редактор
А. ИСМОИЛОВ.

Реклама ва эълонлар

ДИҚҚАТ!

ПОЕЗД ЯҚИНЛАШМОҚДА!

Поездлар ҳаракати зонасида ҳамиша сергак бўлиш зарурлигини ҳамма билса ҳам, баъзи бирлар бунга амал қилмайдилар.

Келаётган поезд олдидан чопиб ўтадиганлар, поездлар ҳаракати зонасида ўйнайдиган болалар, темир йўл яқинида қаровсиз қолдирилган қорамоллар, ўтиш учун белгиланмаган жойда ёки яқинлашиб қолган поезд олдидан ўтадиган тракторчи ёки автомашина шофёрлари сони бахтга қарши кам эмас. Бундай ножўя ҳаракатлар бахтсиз ҳодисаларга олиб келади.

АВТОМОБИЛЬ ХЎЖАЛИКЛАРИ, КОЛХОЗЛАР, СОВХОЗЛАР, МАКТАБЛАР ВА БОШҚА ТАШКИЛОТЛАР РАҲБАРЛАРИ

ДИҚҚАТИГА!

ЎЗ ХЎЖАЛИГИНГИЗДА ТИНМАЙ ТУШУНТИРИШ ИШЛАРИНИ ОЛИБ БОРИНГ. ПОЕЗД ЙЎЛИДАН ЎТИШ ЖОЙЛАРИДА ЖАМОАТЧИЛИК АСОСИДА ГАИНИНГ ПОСТЛАРИНИ ТАШКИЛ ҚИЛИНГ!

ТОШКЕНТ ТЕМИРЙЎЛ БОШҚАРМАСИ.

ТВ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 9.55 — ТОШКЕНТ. 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Мультфильм. 10.20 — **Экран хандаси.** 11.00 — МОСКВА. 11.05 — Янгиликлар. 11.10 — Гимнастика. 11.25 — «Буратино» кўргазмаси 11.55 — Спорт программаси. 12.30 — Мультфильмлар. 13.00 — Ота-оналар сизлар учун 13.30 — Музей ва кўргазма заллари бўйлаб. 14.00 — Музикали программа. 16.30 — ТОШКЕНТ. 16.35 — Санъат ғунчалари. 17.05 — Иқтисодий билимлар клуби. 17.35 — **«Ахборот».** 17.55 — Назм ва наво. 18.55 — МОСКВА. 20.30 — **«Ахборот».** (Тошкент). 21.00 — **Хоккей: СССР — Канада.** 23.45 — Р. Рождественскийнинг янги шеърлари. 24.00 — **«Вақт».** ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 10.35 — ТОШКЕНТ. Цирк программаси. 11.30 — Ота-оналар учун консультация. 12.00 — Фильм-концерт. 12.30 — Ота-оналар учун консультация. 13.00 — **Ўқитувчи** (бадиий фильм). 16.30 — МОСКВА. «Здоровье». 17.00 — **Ҳайвонот оламида.** 18.00 — Концерт. 18.55 — ТОШКЕНТ. 19.30 — Илмий-оммабоп программа. 20.00 — **Қизил альпинистлар** (бадиий фильмнинг 4-серияси). 22.30 — Концерт. 21.00 — Адабий кўрсатув. 21.40 — Концерт. 22.25 — Совет киноси усталари. Аббос Бакиров. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 14.30 — ДУШАНБА КЎРСАТУВЛАРИ.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА 5.IX да **Севги ва қилич.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТИДА — 5.IX да **Абу Райҳон Беруний,** 6.IX-да **Чақмоқ.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 5.IX да **Ҳижрон,** 6.IX да **Жоним фидо** (кундузи), **Олифта** (кечқурун), 7.IX да **Жоним фидо.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **ЮРИЙ ДУРОВ иштирокида «ДЎСТЛИК ҚАНОТИДА» цирк томошари.**

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Жаноб Септимнинг ресторани — САНЪАТ САРОЙИ, «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Буюк ҳикоячи сири — «ЎЗБЕКИСТОН», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (жуфт соатларда).

Дмитрий Кантемир — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «МИР» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (тоқ соатларда).

Энг пок гуноҳкор — ҲАМЗА номли, «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Туннель охиридаги ёруғлик — Ғ. ҒУЛОМ номли (кундуз ва кечқурун).

Гул ва тош — С. РАҲИМОВ номли (кундуз ва кечқурун).

Кумуш кўл хазинаси — «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун).

Ромео ва Жульетта — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Садоқат — «КЎКЧА» (кундуз ва кечқурун).

АХБОРОТ СПОРТ

ҒАЛАБА КЕЛТИРГАН ЯГОНА ТЎП

Навбатдаги ўйинда пахтакорчилар ўз олдиларига фақат ғалаба қозониш вазифасини қўйдилар. Шу боисдан ҳам халқаро тоифадаги судья Липатовнинг хуштаги янграган ҳамоно ўзбек футболчилари ҳужумга ташландилар, куни-кеча СССР терма командаси составида мамлакатимиз спорт шуҳратини ҳимоя қилган Ан, Фёдоров ҳамда Хадзипанагислар меҳмонлар дарвозасини штрум қилишга киришдилар.

Шуни ҳам айтиб ўтиш керакки, яқин-яқинларгача олий лига командалари ўртасида сўнгги ўринларни эгаллаб келган Львов футболчилари кейинги ўйинларда олти имкониятдан 5 очко тўплаб, турнир жадвалидаги аҳволни бир мунча яхшилаб олган эдилар. Айниқса, «Қайрат» футболчилари устидан қозонилган ғалаба «Карпати» ўйинчилари руҳини кўтарган, улар ҳам қандай бўлмасин ғалаба қозониш иштиёқида майдонга тушдилар. Биринчи таймда меҳмонлар ҳатто ташаббусни ўз қўлларига олишга муваффақ ҳам бўлдилар. Лекин майдон эгалари бўш келишмади, ҳужумга тағин ҳам куч бердилар. 21-минутда Ан бошлаган комбинацияни «Пахтакор» капитани Тўлаган Исоқов ниҳоясига етказди.

Учрашувнинг биринчи ва иккинчи қисмларида мезбонлар яна бир неча бор ҳисобни ўзгартиришлари мумкин эди. Лекин дарвозабон Ракитский ҳамда ҳимоячиларнинг ўз штраф майдончаларида бехато ўйнашлари ҳисобни ошириш имконини бермади. 1:0 ҳисоби ўйин охиригача ўзгармади. «Пахтакор» 22 очко билан 10-ўринга мустаҳкам ўрнашиб олди. Ҳамшаҳарларимиз навбатдаги учрашувни ўз майдонларида 8 октябрда «Қайрат» футболчилари билан ўтказадилар.

МЕҲМОНЛАРНИНГ МАҒЛУБИЯТИ

СССР ҳамда Канада терма командаларининг навбатдаги учрашуви совет хоккейчиларининг тўла устунлигида ўтди. Шайба ўйинга ташланган ҳамоно меҳмонлар хатосидан фойдаланган Харламов шитоб билан олдинга ташланди ва шайбани Михайловга аниқ ошириб беради. Ҳисоб 1:0. Киритилган гол ватандошларимиз руҳини кўтариб юборди. Бир неча минутдан сўнг учрашувни юқори савияда ўтказган ҳимоячимиз Васильев ҳисобни 2:0 га етказди. Биринчи қисмнинг тугашига тўрт минут қолганда Канада ҳужумчиси Уль жавоб шайбасини киритди. Қолган икки қисм ҳам совет хоккейчилари устунлигида ўтди ва 5:2 ҳисобида хоккейчиларимиз фойдасига ҳал бўлди.

ЯНА ДУРАНГ

Шахмат бўйича А. Карпов ҳамда В. Корчной матчи давом этмоқда. Даъвогарлар матчининг саккизинчи — тури 51 юришдан сўнг томонларнинг дуранга рози бўлишлари билан якунланди. Ҳисоб ҳамон Анатолий Карпов фойдасига 2:0.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ — Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана и облисполкома

БИЗНИНГ АДРЕС: 700029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26. ТЕЛЕФОНЛАР: Эълонлар — 338142, коммутатор — 330249 дан 330258 гача.

Р. 01786. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг нашриётинг босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64634 А—2646.